

Záškoláctví u žáků 2. stupně základních škol

Bc. Lucie Mračnová

Diplomová práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Lucie Mračnová**
Osobní číslo: **H22804**
Studijní program: **N0111A190013 Sociální pedagogika**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Záškoláctví u žáků 2. stupně základních škol**

Zásady pro vypracování

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.

Vymezení terminologie a teoretických východisek z oblasti rizikového chování, záškoláctví a pubescence.

Příprava metodiky empirické části, zpracování projektu výzkumu a stanovení výzkumného problému.

Realizace kvantitativního výzkumu formou dotazníkového šetření.

Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.

Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

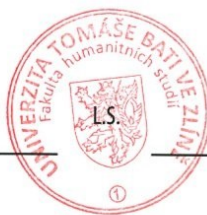
- CIKLOVÁ, Kateřina, 2016. Rizikové chování ve škole s vazbou na legislativní úpravu: rádce školního metodika prevence. Ostrava: EconomPress. ISBN 978-80-905065-9-6.
- FICOVÁ, Lucia, 2011. Záškoláctvo ako problém súčasnej základnej školy. Bratislava: OZ V4. ISBN 978-80-89443-06-2.
- CHRÁSKA, Miroslav, 2016. Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5326-3.
- KYRIACOU, Chris, 2005. Řešení výchovných problémů ve škole. Praha: Portál. ISBN 80-7178-945-3.
- VÁGNEROVÁ, Marie a Lidka LISÁ, 2021. Vývojová psychologie: dětství a dospívání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-4961-0.

Vedoucí diplomové práce: **PhDr. Zuzana Hrnčířiková, Ph.D.**
Ústav pedagogických věd

Datum zadání diplomové práce: **11. prosince 2023**
Termín odevzdání diplomové práce: **19. dubna 2024**

Mgr. Libor Marek, Ph.D.
děkan

doc. Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 11. prosince 2023

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze diplomové práce jsou totožné;
- na diplomové práci jsem pracoval(a) samostatně a použítou literaturu jsem citoval(a). V případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor.

Ve Zlíně .....9.4.2024.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě

pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práce je zpracována na téma Záškoláctví u žáků 2. stupně základních škol. Teoretická část práce se zaměřuje na pubescenci, nepřítomnost žáka ve vyučování a jeho omlouvání, školské poradenství, rizikové chování a záškoláctví. Teoretická část vychází z prostudování odborné literatury. Praktická část je zaměřena na kvantitativně orientovaný výzkum. Hlavním výzkumným cílem bylo zjistit priznanou míru záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy.

Klíčová slova: pubescence, žáci, školní docházka, nepřítomnost, rizikové chování, záškoláctví

ABSTRACT

The diploma thesis is elaborated on the theme of Truancy of the Second Grade Pupils at Primary Schools. The theoretical part is focused on pubescence, pupil's absence from class and its excuses, school counseling, risky behavior and truancy. Data in the theoretical part are based on the study of academic sources. The practical part presents a quantitatively oriented research. The main research goal is to find out the admitted rate of truancy of the second grade pupils at selected primary school.

Keywords: pubescence, pupils, school attendance, absence, risky behaviour, truancy

Děkuji PhDr. Zuzaně Hrnčířkové, Ph.D. za odborné vedení, za její vstřícnost, ochotu a cenné rady, které mi při psaní diplomové práce poskytovala. Děkuji vedení základní školy za projevený zájem o výzkum a jejich žákům za zapojení. V neposlední řadě děkuji mé rodině za podporu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ŽÁCI V ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH.....	11
1.1 STARŠÍ ŠKOLNÍ VĚK.....	11
1.2 NEPŘÍTOMNOST ŽÁKA VE VYUČOVÁNÍ	13
1.3 ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE A ŠKOLSKÉ PORADENSKÉ ZAŘÍZENÍ.....	15
2 RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ	17
2.1 CHARAKTERISTIKA RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ.....	17
2.2 TYPOLOGIE A PŘÍČINY RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	18
2.3 PREVENCE A ŘEŠENÍ RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	22
3 ZÁŠKOLÁCTVÍ	27
3.1 CHARAKTERISTIKA A TYPOLOGIE ZÁŠKOLÁCTVÍ.....	27
3.2 PŘÍČINY ZÁŠKOLÁCTVÍ.....	29
3.3 PREVENCE A ŘEŠENÍ ZÁŠKOLÁCTVÍ	31
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	37
4 METODOLOGIE VÝZKUMU.....	38
4.1 VÝZKUMNÝ PROBLÉM	38
4.2 VÝZKUMNÉ CÍLE	38
4.3 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	38
4.4 VÝZKUMNÝ SOUBOR	39
4.5 POJETÍ VÝZKUMU A VÝZKUMNÝ NÁSTROJ	40
4.6 ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ DAT.....	41
5 ANALÝZA ZÍSKANÝCH DAT.....	42
6 INTERPRETACE DAT.....	89
7 DISKUZE A DOPORUČENÍ PRO PRAXI.....	91
ZÁVĚR	93
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	94
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	98
SEZNAM TABULEK.....	100
SEZNAM PŘÍLOH.....	102

ÚVOD

Školní docházka je povinná po dobu devíti školních let. Často bohužel dochází k zanedbání této povinnosti a žáci se z nejrůznějších důvodů dopouští záškoláctví. Záškoláctví je forma rizikového chování a je jedním z nejzávažnějších problémů základního školství. Velmi častým důvodem nedokončení všech devíti ročníků základní školy bývá právě záškoláctví a časté absence. Dle výroční zprávy České školní inspekce z roku 2022 je záškoláctví nejčastější formou rizikového chování a vyskytovalo se na 42,1 % všech základních škol v České republice, proto je potřeba se tímto tématem zabývat. Cílem diplomové práce s názvem *Záškoláctví u žáků 2. stupně základních škol* bude toto rizikové chování teoreticky vymezit a provést výzkumné šetření.

Diplomová práce se bude skládat z teoretické a praktické části. Teoretická část bude rozdělena na tři kapitoly. Cílem této části bude uvedení do problematiky a vymezení základní terminologie spojené se školním věkem a rizikovým chováním. V první kapitole se zaměříme na žáky v základních školách, vymezíme si období pubescence, zaměříme se na nepřítomnost žáka ve škole a způsob omlouvání absence a popíšeme si školské poradenství. Druhá kapitola bude věnována rizikovému chování. Zaměříme se v ní na charakteristiku a typologii rizikového chování a představíme si možné příčiny a prevenci rizikového chování. Ve třetí kapitole se pak budeme zabývat samotným záškoláctvím. Pohledem různých autorů budeme záškoláctví charakterizovat, představíme si jeho typologii, příčiny i prevence a vhodné řešení.

Praktická část se bude dělit na čtyři kapitoly. Cílem této části bude popsání metodologie výzkumného šetření a analýza získaných dat. Ve čtvrté kapitole si vymezíme výzkumný problém, výzkumné cíle, výzkumné otázky, výzkumný soubor, pojetí výzkumu, výzkumný nástroj a způsob zpracování dat. V páté kapitole zanalyzujeme získaná data, a to pomocí tabulek. V šesté kapitole se zaměříme na interpretaci získaných dat a splnění výzkumných cílů. Sedmá kapitola bude věnována diskuzi, ve které se budeme snažit porovnat výsledky našeho výzkumu s jinými výzkumy, a doporučení pro praxi.

Naším hlavním výzkumným cílem bude zjistit přiznanou míru záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy. Také se budeme snažit zjistit převažující příčiny, typy a projevy záškoláctví. Výzkumné šetření budeme provádět na vybrané základní škole a naším výzkumným souborem budou žáci 6., 7., 8. a 9. ročníku, kterým bude předložen dotazník.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ŽÁCI V ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH

V první kapitole naší práce se zaměříme na žáky v základních školách. **Nástup do školy** je důležitým sociálním mezníkem, jelikož dítě získává novou roli, a to roli školáka (Vágnerová a Lisá, 2021, s. 267).

Cílem základního vzdělávání je osvojení si potřebné strategie učení, motivování k celoživotnímu učení, k tvořivému myšlení i k řešení přiměřených problémů. Mělo by také žáky vést k účinné komunikaci a spolupráci, chránění svého fyzického i duševního zdraví či vytváření hodnot. Žáci by měli poznat své schopnosti i reálné možnosti a využívat je spolu s osvojenými vědomostmi i dovednostmi, např. při rozhodování o svém profesním uplatnění. (Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, dále jen školský zákon)

1.1 Starší školní věk

Školní věk lze chápat jako období oficiálního vstupu do společnosti, kterou v dětství představuje škola. Lze jej posuzovat také jako fázi vytvoření horizontálního společenství, tedy zařazení do vrstevnické skupiny, která se řídí vlastními pravidly. (Vágnerová a Lisá, 2021, s. 267)

Školní věk, tedy období, kdy dítě navštěvuje základní školu, můžeme rozdělit na tři fáze:

- **raný školní věk**, který trvá od nástupu do školy, tedy od 6 do 9 let,
- **střední školní věk**, který trvá od přechodu na druhý stupeň ZŠ, tedy od 9 do 11-12 let,
- **starší školní věk**, který trvá do ukončení povinné školní docházky, tedy od 11-12 do 15 let, z biologického hlediska se jedná o období **pubescence**, tedy **první fáze dospívání**. (Vágnerová a Lisá, 2021, s. 267-268)

Vzhledem k tématu diplomové práce se budeme zabývat starším školním věkem, tedy pubescencí. Langmeier a Krejčířová (2006, s. 143) období pubescence dělí na další dvě fáze, a to **fáze prepuberty** (první pubertální fáze), která začíná prvními známkami pohlavního dospívání a **fáze vlastní puberty** (druhá pubertální fáze), která nastupuje po dokončení prepuberty.

Období **dospívání** je přechodná doba mezi dětstvím a dospělostí, které se nejčastěji definuje od 10 do 20 let. V tomto období dochází ke komplexní proměně osobnosti

ve všech oblastech; tělesné, psychické i sociální. Mnoho změn jsou podmíněny biologicky, vždy je ale významně ovlivňují i psychické a sociální faktory. Průběh dospívání je závislý na kulturních a společenských podmínkách, z nichž vyplývají požadavky a očekávání společnosti. Je charakterizováno hledáním vlastní identity, bojem s nejistotou a pochybnostmi o sobě samém i o své pozici ve společnosti. (Vágnerová a Lisá, 2021, s. 373)

Jak už bylo napsáno výše, **pubescence** tedy zahrnuje prvních pět let dospívání (11-12 do 15 let). Často je také nazývána ranou adolescencí. Nejnápadnější změnou v pubescenci je tělesné dospívání, které je spojeno s pohlavním dozríváním. Mění se zevnějšek dospívajícího, což se často stává podnětem ke změně sebepojetí i chování okolí. Mění se také způsob myšlení, kdy je pubescent schopen uvažovat hypoteticky, a to i o variantách, které reálně neexistují. Hormonální změny vedou ke změně emočního prožívání, jehož výkyvy mají subjektivní i objektivní dopad. Pubescenti usilují o odlišení od dětí i dospělých a tuto potřebu často projevují prostřednictvím úprav zevnějšku, životního stylu, zájmů apod. Velmi důležitým sociálním mezníkem je ukončení povinné školní docházky. (Vágnerová a Lisá, 2021, s. 374)

Ve škole žáci získávají nové role, které pro ně mohou mít různý osobní význam:

- **role školáka** – dítě, které už chodí do školy, tedy získává určité sociální postavení, tato role zahrnuje roli žáka i spolužáka,
- **role žáka** – žák určité školy, žák konkrétní třídy,
- **role spolužáka** – spolužák pro žáky, kteří chodí do stejné třídy (Vágnerová a Lisá, 2021, s. 339).

V období pubescence dochází ke změně postoje k **roli žáka**. Tato role zahrnuje tendenci se moc nenamáhat a vyhovět jen těm nárokům, které se mu jeví jako nezbytné. Pubescent se často neučí proto, aby obohatil svoje znalosti a dovednosti. Může se jednat o usilování o dobrý výkon jen tehdy, když je přesvědčen o jejím smyslu. Stává se také kritičtější k požadavkům učitele i ke školním normám, což se často projevuje jak ve vztahu ke školní práci, tak i v chování. Samotný postoj k učiteli se mění také. Pubescent má tendenci hodnotit chování učitelů kriticky a může být k učitelům netolerantní. (Vágnerová, 2001, s. 244-246)

Také **role spolužáka** se v období pubescence mění. Vzrůstá význam vrstevnické skupiny, s níž se dospívající identifikuje. Dřívější závislost na podpoře dospělé autority

je nahrazována vazbou na vrstevníky, s nimiž pubescent sdílí podobné problémy, hodnoty či ideály. Vrstevnická skupina slouží pubescentovi jako zdroj jistoty, vrstevníky se cítí chápán a respektován. Často se přestává rozdělovat dívčí a chlapecká skupina. Ve třídě lze také získat postavení neformální autority, která může nahrazovat autoritu dospělého, tento spolužák pak může mít na třídu velký vliv, často větší, než mají někteří učitelé. Tato situace nastává, když ve škole není žádný učitel, který by pro třídu představoval přijatelnou autoritu. (Vágnerová, 2001, s. 272-273)

Třída jako vrstevnická skupina má svou ideologii. Komunikace mezi spolužáky je typická svou odlišností a specifičností. V období pubescence roste význam norem, které jsou stanovené samotnou třídou, a které jsou pro spolužáky často důležitější než samotné normy školy. K respektování těchto norem mohou být spolužáci ostatními tlakem nuceni. Spolužáci mohou být také zdrojem sociálního učení, kdy pubescenti své vrstevníky často napodobují. Jedinci, kteří mají ve třídě největší prestiž, se stávají pro ostatní vzorem, a to např. v oblíbení, způsobu komunikace, zájmové aktivity i postoji ke škole či postoji k učitelům. (Vágnerová, 2001, s. 274)

Škola významně přispívá k rozvoji dětské osobnosti a umožňuje dítěti vstup do společnosti. Měla by nabízet určitý cíl a také rozvoj schopností, dovedností i osobních vlastností, které jsou potřeba k dosažení samotného cíle. Škola ovlivňuje vývoj dětské osobnosti v době, kdy se formuje většina vlastností a kompetencí, a motivuje ke vzniku nových potřeb a přijetí nových hodnot. Ovlivňuje také sebehodnocení žáků a přispívá k socializaci žáků odlišným způsobem než rodina, žáci zde totiž získávají rozdílné zkušenosti, než jaké získaly v rodině. Nástup do školy je významná fáze v procesu odpoutávání se ze závislosti na rodině, kdy je vliv rodiny postupně nahrazován působením jiných sociálních skupin a institucí. (Vágnerová a Lisá, 2021, s. 339-340)

1.2 Nepřítomnost žáka ve vyučování

Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků ZŠ. Ustanovení § 22 Školského zákona stanovuje povinnosti žáků a zákonných zástupců následujícím způsobem: *Žáci základních škol jsou povinni „řádně docházet do školy a řádně se vzdělávat, dodržovat školní řád, předpisy a pokyny k bezpečnosti a ochraně zdraví, s nimiž byli seznámeni a plnit pokyny pedagogických pracovníků.“* Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou povinni *„zajistit, aby žák docházel řádně do školy, osobně se zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání dítěte na vyzvání ředitele školy, dokládat důvody nepřítomnosti žáka*

ve vyučování v souladu se školním řádem, informovat školu o skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání, jakož i o jejich změnách.“ Školní docházku a **omluvenou i neomluvenou nepřítomnost žáků** své třídy eviduje třídní učitel. Pokud třídní učitel zjistí u některého ze žáků potenciální problém, musí jej začít řešit. Měl by se zabývat důvody absence žáka, tedy zjistit, proč zameškává vyučování. Časté absence mohou souviset s dalšími formami rizikového chování, jako např. se šikanou, užíváním drog či se zhoršenou situací v rodině. Podmínky pro uvolňování žáka z vyučování a omlouvání neúčasti žáka ve vyučování stanoví školní řád konkrétní ZŠ. (školský zákon; Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10 194/2002-14, dále jen Metodický pokyn č. j. 10 194/2002-14, Metodické doporučení k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování, dále jen Metodické doporučení č. j. MSMT-780/2024-1)

Všeobecné podmínky způsobu omlouvání nepřítomnosti žáka dle Metodického pokynu č. j. 10 194/2002-14:

Nepřítomnost žáka omlouvá jeho zákonný zástupce a způsob uvolnění žáka z vyučování i dobu určuje školní řád. Pokud je žák nemocný a jeho nepřítomnost přesáhne 3 vyučovací dny, může škola požadovat potvrzení ošetřujícího lékaře, a to jako součást omluvenky, kterou vystavuje zákonný zástupce. Pokud žák ve vyučování chybí často a škola má podezření ze zanedbávání školní docházky, potvrzení ošetřujícího lékaře může požadovat i bez přesáhnutí 3 dnů nepřítomnosti. Řešení neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti se budeme věnovat v kapitole Záškoláctví.

Způsob omlouvání nepřítomnosti žáka na vybrané základní škole, kde je prováděn výzkum:

Nepřítomnost žáků se na této škole zaznamenává do Elektronické žákovské knížky (dále jen EŽK) v části „docházka“. Třídní učitel akceptuje tyto důvody nepřítomnosti žáka: „nevolnost“, „nemoc“, „návštěva lékaře“. Důvod nepřítomnosti „rodinné důvody“ třídní učitel akceptuje pouze ve výjimečných případech, a nejvýše jedenkrát za pololetí. V případě časté krátkodobé nepřítomnosti žáka či při podezření na záškoláctví může škola požadovat doložení písemného potvrzení od třetí strany, a to např. od lékaře potvrzení o nemoci, potvrzení úřadu, OSPODu atd. Toto potvrzení je zaznamenáváno do *Listu důvodu nepřítomnosti žáka*, což je omluvný list v papírové podobě. Pokud je předem naplánovaná nepřítomnost žáka z důvodu např. lékařského zákroku, dovolené či lázní, musí zákonný zástupce o uvolnění žáka předem požádat, a to nejpozději 5 dnů před začátkem

nepřítomnosti. Třídní učitel uvolňuje žáka na dobu 1 až 5 vyučovacích dnů, ředitelka školy uvolňuje žáka na dobu 6 a více vyučovacích dnů. (Interní dokumenty)

1.3 Školní poradenské pracoviště a školské poradenské zařízení

Jelikož je naše práce zaměřena na záškoláctví, tj. typ rizikového chování, je vhodné si vymezit školské poradenství, které se mimo jiné věnuje právě rizikovému chování. V oblasti školského poradenství rozlišujeme **školní poradenské zařízení** a **školské poradenské pracoviště**, která jsou zřizována na základě školského zákona. (Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, dále jen Vyhláška o poskytování poradenských služeb)

Mezi **školské poradenské zařízení (ŠPZ)** patří pedagogicko-psychologická poradna a speciálně-pedagogické centrum. **Pedagogicko-psychologická poradna** poskytuje služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků. Zaměřuje se na připravenost na povinnou školní docházku, provádí psychologická a speciálně pedagogická vyšetření pro žáky se SVP, poskytuje poradenské služby žákům se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti nebo vzniku problémů v sociálním či osobnostním vývoji, poskytuje metodickou podporu škole a prostřednictvím školního metodika prevence zajišťuje prevenci rizikového chování. Služby poradna převážně poskytuje ambulantně na pracovišti poradny, zaměstnanci poradny však mohou také školy sami navštívit. **Speciálně pedagogické centrum** se věnuje žákům, a jejich zákonným zástupcům, se zdravotním postižením a se zdravotním znevýhodněním; s vadami řeči, se zrakovým, sluchovým, tělesným a mentálním postižením či s poruchami autistického spektra. Zajišťuje připravenost těchto žáků na školní docházku, zajišťuje SVP těchto žáků, zpracovává podklady pro interakci a zařazení či přeřazení těchto žáků, vykonává speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku a poskytuje poradenské služby zaměřující se na pomoc při řešení problémů ve vzdělávání, v sociálním a psychickém vývoji a na zjištění individuálních předpokladů a vytváření podmínek pro rozvíjení a uplatňování schopností. Činnost centra je uskutečňována ambulantně na pracovišti centra a návštěvami pedagogických pracovníků centra ve školách a školských zařízeních, případně i v rodinách či v zařízeních pečujících o žáky se zdravotním postižením. (Ciklová, 2016, s. 28-31, Vyhláška o poskytování poradenských služeb)

Školním poradenským pracovištěm (ŠPP) ředitelé základních škol zabezpečují poskytování poradenských služeb ve své škole. Tyto služby zde zajišťuje **výchovný poradce a školní metodik prevence, případně i školní psycholog, školní speciální pedagog**. Ti spolupracují s třídními učiteli, učiteli výchov, nebo i s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Cílem ŠPP je poradenská podpora žáků, jejich zákonných zástupců i pedagogů. Výhodou je, že tým ŠPP zdá dobře atmosféru i prostředí školy, a může pomoc poskytnout okamžitě a přímo ve škole. **Výchovný poradce** se zaměřuje na kariérové poradenství, vyhledává žáky, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost, zprostředkovává vstupní i průběžné diagnostiky SVP a mimořádného nadání, poskytuje metodickou pomoc pedagogickým pracovníkům školy či poskytuje informace o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu žákům a jejich zákonným zástupcům. **Školní metodik prevence** např. připravuje podmínky pro integraci žáků se specifickými poruchami chování, pracuje s žáky, kteří mají obtíže v adaptaci, realizuje aktivity zaměřené na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu, stará se o minimální preventivní program školy (později více vysvětlen), věnuje se oblasti RICH0 (realizace aktivit školy zaměřující se na prevenci projevů, vzdělávání pedagogických pracovníků školy, poskytnutí poradenství žákům s projevy RICH0, spolupráce s třídními učiteli při odhalování varovných signálů spojených s možností rozvoje RICH0, sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj) či informuje o metodách a formách specifické primární prevence. **Školní psycholog** např. vytváří program poskytování pedagogicko-psychologických poradenských služeb ve škole, včetně programu primární prevence, spolupracuje při zápisu do 1. ročníku, vyhledává nadané žáky, diagnostikuje vzdělávací a výchovné problémy žáků, zjišťuje sociální klima ve třídě, pečuje o žáky se SVP, zaměřuje se na prevenci školního neúspěchu žáků a na hygienu učení žáků, věnuje se kariérovému poradenství či podporuje spolupráci třídy a třídního učitele. **Školní speciální pedagog** např. vytváří program poskytování pedagogicko-psychologických poradenských služeb ve škole, včetně programu primární prevence, komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky a zákonnými zástupci, vyhledává žáky s rizikem vzniku SVP, spolupracuje na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu u žáků se SVP, věnuje se prevenci v oblasti školního neúspěchu či výchovných problémů či koordinuje a metodicky vede asistenty pedagoga ve škole. (Ciklová, 2016, s. 34, Vyhláška o poskytování poradenských služeb)

2 RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ

Druhou kapitolu naší práce věnujeme rizikovému chování. Tento pojem nahrazuje dříve užívaný pojem **sociálně patologické jevy** (Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027, dále jen Národní strategie 2019-2027).

2.1 Charakteristika rizikového chování

Rizikové chování je takové chování, při kterém dochází k nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince či společnost (Miovský, Skácelová, Zapletalová a Novák, 2010, s. 23). Dle MŠMT zahrnuje formy chování, které mají negativní dopady na zdraví, sociální či psychologické fungování jedince a/nebo ohrožují jeho sociální okolí. Představuje různé typy chování, které se pohybují na škále od extrémních projevů chování „běžného“ (např. provozování adrenalinových sportů) až po projevy chování na hranici patologie (např. nadměrné užívání alkoholu, cigaret, kofeinu či nelegálních drog, násilí). (Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018) Sobotková a kol. (2014, s. 30) vymezuje rizikové chování jako zdraví a život ohrožující chování a označuje ho jako nadřazený k pojmům problémové, asociální, delikventní, antisociální a disociální chování.

Sobotková a kol. (2014, s. 39) upozorňuje na širokou skupinu pojmů charakterizujících chování, které porušuje normy dané společností. Jedná se např. o pojmy „**poruchy chování**“, „**agresivní chování**“, „**kriminální chování**“, „**nepřizpůsobivé chování**“. U jiných autorů se můžeme setkat s dalšími pojmy, jako např. „**problémové chování**“, které Jessorovi (1997, in Sobotková et al., 2014, s. 43) popisují jako chování, které je sociálně definováno jako problém, jako zdroj obav nebo jako nepřijatelné vzhledem k normám obecné společnosti, „**delikventní chování**“, které Matoušek a Matoušková (2011, s. 311) popisují jako všechny typy jednání, které porušují sociální normy chráněné právními předpisy, včetně přestupků, nebo „**sociální deviace**“, což Fisher a Škoda (2014, s. 16) definují jako způsob jednání, které není uzpůsobené vůči společenské normě, která je akceptována většinovou populací.

Jessorovi (1997, in Sobotková et al., 2014, s. 43) rovněž popisují „**syndrom problémového chování**“, který říká, že dospívající, který se chová rizikově v jedné oblasti, bude pravděpodobně toto chování rozšiřovat na více oblastí. Tento syndrom se opírá o tři skupiny faktorů: biologické faktory – pohlaví, hormonální systém, fyzická odolnost

vůči bolesti, vrozené handicapy apod.; psychologické faktory – rysy osobnosti, sebepojetí, postoje apod.; sociální kontext – prostředí, rodinná konstelace, vrstevníci, sociální chování apod.

V literatuře se také můžeme setkat s pojmem „**riziková mládež**“. Ten Matoušek a Kroftová (2003, s. 318) vymezují jako mládež se zvýšeným rizikem sociálního selhání, tj. „*disponovaná k delikventnímu chování, drogové zavislosti, alkoholismu, patologickému hráčství, k členství v extremistických skupinách a v náboženských sektách.*“

2.2 Typologie a příčiny rizikového chování

Typologii rizikového chování se zabývají např. Sobotková a kol. (2014, s. 40-41) či Miovský, Skácelová, Zapletalová a Novák (2010, s. 24), my však pro své účely vymezení typologie využijeme dělení dle MŠMT a Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j. 21291/2010-28, dále jen Metodické doporučení č. j. 21291/2010-28, které rozlišuje tyto **základní typy rizikového chování**:

- „*agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedii, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie,*
- *záškoláctví,*
- *závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling,*
- *rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,*
- *spektrum poruch příjmu potravy,*
- *negativní působení sekt,*
- *sexuální rizikové chování.*“

Od roku 2010, kdy bylo Metodické doporučení vydáno, k němu bylo připojeno celkem 22 tematických příloh o další typy rizikového chování. Jedná se o např. syndrom CAN, krádeže, krizové situace spojené s násilím, netolismus, sebepoškozování, příslušnost k subkulturám, domácí násilí, hazardní hraní, dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních. (Národní strategie primární prevence 2019-2027)

Základní typy rizikového chování:**Šikana:**

Šikana je forma násilného či agresivního chování žáka vůči jinému žákovi či skupině žáků. Může se jednat jak o opakované chování, tak i jednorázové, které je založeno na vědomé a záměrné snaze ublížit fyzicky, emocionálně či sociálně. I při relativně malé intenzitě šikany může u žáků, kteří šikanou prošli, docházet k závažným psychickým traumatům. MŠMT rozlišuje přímou šikanu, nepřímou šikanu a kyberšikanu. **Přímá šikana** může mít podobu fyzickou (např. bití, nevhodné doteky.) i nefyzickou, tj. verbální (např. vulgární nadávky, sexuálně nevhodný jazyk, výhrůžky, násilné a manipulativní příkazy) nebo neverbální (např. urážlivá gesta a zvuky, vysmívání se žákovi, ničení/schovávání/kradení věcí či učebních pomůcek). **Nepřímá šikana** je prováděna způsobem, kdy útočník způsobuje bolest, aniž by projevoval přímý úmysl k tomu. Hlavní agresor často využívá prostředníka a nekonfrontuje oběť přímo. Nepřímá šikana se obvykle projevuje formou nenásilného jednání, nicméně v některých případech může třetí osoba být manipulována k způsobení fyzického poškození. Nepřímé šikany mohou zahrnovat nejrůznější projevy, např. záměrné ignorování či izolace oběti, skryté poškozování či krádež osobních věcí, šíření klamných pomluv a lží, ponižování před spolužáky i pedagogy či nepříjemné sexuální narážky. Jednou z nejčastějších forem šikany v dnešní době je **kyberšikana**, což je elektronická forma šikany. Může zahrnovat různé projevy, jako je např. vytváření falešných online profilů na jméno oběti s obsahem, který ji dehonestuje, zveřejňování urážlivých komentářů či ponižujících fotek a videí na sociálních sítích, či zasílání výhrůžných textových zpráv. Kyberšikana může být obzvláště škodlivá, protože je obvykle anonymní nebo je těžké ji vysledovat. (Metodické doporučení č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 6; Nemours KidsHealth, 1995-2023)

Závislostní chování (adiktologie) a gambling:

Závislostí a **závislostním chováním** jsou nejvíce ohrožené děti, které nemohou získat zážitky jinak než způsobem, který jim nabízejí návykové látky, a také děti, které se pohybují v prostředí, kde je užívání drog vnímáno jako normální, nebo je dokonce oceňováno. Závislosti na návykových látkách se dělí do dvou hlavních kategorií, a to legální návykové látky (užívání alkoholu a kouření tabáku) a nelegální návykové látky (užívání halucinogenů, stimulantů, opiátů, těkavých látek a psychofarmak). Pod pojmem **gambling** se nejčastěji řadí kategorie patologického hráčství (hry pro získání zisku), hraní na počítači a fungování

ve virtuálním světě. Při častém hraní může docházet k zanedbávání povinností, zanedbávání školní docházky či k narušení mezilidských vztahů. (Šance dětem, 2011-2021)

Rizikové sporty a rizikové chování v dopravě:

Rizikové sporty a rizikové chování v dopravě je chápáno jako chování při sportu či v dopravě, při kterém dochází k vystavování nepřiměřeně vysokému riziku újmy na zdraví či přímo ohrožení života, a to sebe či druhé osoby. Z hlediska **sportu** se jedná o aktivity, které vědomě překračují fyzické možnosti (např. extrémní sjezdy na kolech v nebezpečném terénu bez ochranných pomůcek). (Miovský, Skácelová, Zapletalová a Novák, 2010, s. 76)

Rizikové chování v dopravě je chování, díky kterému dochází k dopravním kolizím a následně k úrazům či úmrtím. V souvislosti s prevencí ve školách je nejpodstatnější dopravní výchova, která začíná na 1. stupni základních škol a trvá až do 1. ročníku středních škol. Jedná se např. o rizikové chování, které je způsobeno vlivem návykových látek (alkohol či jiné drogy) či neznalostí dopravních předpisů. Často k němu dochází z důvodu záliby ve vzrušujících zážitcích. (Metodické doporučení č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 2)

Poruchy příjmu potravy:

Poruchy příjmu potravy jsou poruchy způsobené rizikovými vzorci chování ve vztahu k příjmu potravy (Miovský, Skácelová, Zapletalová a Novák, 2010, s. 77). Nejčastější diagnózy jsou mentální anorexie, mentální bulimie a psychogenní přejídání. **Mentální anorexie** je porucha, při které dochází k úmyslnému snižování tělesné hmotnosti a aktivní snaze nepřibrat. **Mentální bulimie** je porucha, při které dochází k opakovanému záchvatovému přejídání a přehnanou kontrolou tělesné hmotnosti. Rozlišují se dva typy mentální bulimie; purgativní, zahrnující zvracení, a nepurgativní, zahrnující striktní diety, hladovění a usilovné cvičení. **Psychogenní přejídání** je porucha, při které dochází k takovému přejídání, které může vést k obezitě. Přejídání velkým množstvím potravy v krátkém čase není následováno purgativními symptomy (zvracením). Poruchy příjmu potravy se často rozvíjejí pomalu a nenápadně, často v návaznosti na nevhodné jídelní návyky vrstevníků či rodiny, velký vliv mají i sociální sítě. (Metodické doporučení č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 3)

Sexuální rizikové chování:

Sexuální rizikové chování je chápáno jako chování, při kterém dochází ke zdravotním, sociálním i dalším typům rizik. Mezi nejčastější projevy patří nechráněný pohlavní styk při náhodné známosti, rizikové sexuální praktiky či sexuální zneužívání, zařazuje se sem

však také zveřejňování intimních fotek na internetu či jejich rozesílání. (Miovský, Skácelová, Zapletalová a Novák, 2010, s. 76-77)

Negativní působení sekt:

Pojmem **sekta** rozumíme určitou ohraničenou sociální skupinu. Členy takových skupin spojuje ideologický koncept, kterým se skupina vymezuje vůči svému okolí. Dochází zde následně k manipulaci, ztrátě soukromí či sociální izolaci. Často se také užívají označení jako „nová náboženská hnutí“ či „alternativní religiozita“. Mezi nejznámější patří např. Společenství svědků Jehovových či Církev Ježíše Krista svatých posledních dní. (Pražské centrum primární prevence, 2008-2021; Metodické doporučení č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 17)

Rasismus a xenofobie:

Rasismus a xenofobie jsou projevy, které směřují k potlačení zájmů a práv menšin (Miovský, Skácelová, Zapletalová a Novák, 2010, s. 76), a které vychází z předsudků a směřují k útokům na určité skupiny osob, zpravidla menšin. Společným jmenovatelem jsou negativní postoje ke skupině osob, které vykazují určité společné znaky (např. barva kůže). **Rasismus** je jev, který vychází z přesvědčení o významnosti rasových znaků pro psychické, mentální, nebo sociální rozdíly mezi lidmi. Ten, kdo se projevuje tímto rizikovým chováním, zkrátka podstatu člověka spatřuje především v rase. **Xenofobie** je odmítavý a nepřátelský postoj vůči jednotlivcům či skupinám, které jsou považovány za odlišné. Jedná se o jev, při kterém dochází k odporu a nedůvěře ke všemu cizímu. Konkrétním projevem může být nepřátelství k lidem jiné barvy pleti, jiné národnosti, jazyka, náboženského přesvědčení nebo kultury. (Pražské centrum primární prevence, 2008-2021; Jandourek, 2012, s. 247)

Na chování každého jedince, tedy i žáci, má vliv několik **faktorů**, které můžeme dělit na faktory vnitřní a faktory vnější. Mezi vnitřní faktory můžeme řadit dědičnost, žákovu osobnost, žákův temperament, úroveň jeho inteligence či vrozené i získané dispozice. Mezi faktory vnější patří rodina, vrstevníci, škola, vliv společnosti, média či prostředí, ve kterém vyrůstá a tráví velkou část svého života. Tyto faktory se potom mohou stát **příčinou, proč se žáci rizikového chování dopouští**. (Dolejš, 2010, s. 23)

Sobotková (2014, s. 42-43) vymezuje tři teorie vzniku rizikového chování, ze kterých můžeme vycházet při hledání **příčin rizikového chování: teorie biologicko-psychologické** – hledají souvislosti mezi chováním a charakterem a buď tělesnou stavbou, či genetikou, enzymy a hormony (např. teorie rozeného zločince, oligofrenie jako příčina delikvence),

teorie sociálně-psychologické – psychologicky orientované teorie vzniku rizikového chování zaměřené hlavně na sociální učení, temperamentové a osobnostní rysy a kognitivní styly (např. teorie sociálního učení, teorie odlišného kognitivního stylu, **teorie sociologické** – soustředí se na společenský a kulturní kontext vzniku rizikového chování (např. koncepce anomie, teorie delikventního prostředí, teorie kulturního přenosu).

2.3 Prevence a řešení rizikového chování

Aby k rizikovému chování nedocházelo, je důležitá **prevence**. Za **prevenci rizikového chování** považujeme jakékoliv typy výchovných, vzdělávacích, zdravotních, sociálních či jiných intervencí, které směřují k předcházení výskytu rizikového chování, případně zamezení jeho rozvoje, zmírnění jeho projevů či řešení jeho důsledků. (Miovský, Skácelová, Zapletalová a Novák, 2010, s. 24)

Nejnámější je dělení prevence rizikového chování na **primární, sekundární a terciální**. **Primární prevence** se zaměřuje na takové skupiny, u kterých se neprojevuje rizikové chování. **Sekundární prevence** se zaměřuje na takové skupiny, které jsou ohroženy rizikovým chováním, a to jak fyzicky, jak psychicky. Tato prevence je prováděna po vzniku problému, ale před vznikem nevratné škody. **Terciální prevence** se zaměřuje na zmírnění již vzniklého problému a přecházením dalších možných škod. (Procházka, 2019, s. 48)

Ciklová (2016, s. 7) rozlišuje pět druhů prevence rizikového chování. **Nespecifická prevence**, která zahrnuje souhrn veškerých volnočasových aktivit. **Všeobecná specifická primární prevence**, která je zaměřená na všechny žáky ve školských zařízeních. Jedná se o aktivity, jejichž cílem je předcházet či omezovat výskyt jednotlivých rizikových projevů chování. **Selektivní prevence**, která je zaměřena na užší výběr žáků, u kterých se předpokládá zvýšený výskyt rizikového chování či jsou u nich přítomny rizikové faktory pro jeho vznik. **Indikovaná prevence**, která je zaměřena na jednotlivce či menší skupiny, u kterých je již rizikové chování projevováno. **Nespecifická primární prevence**, která zahrnuje veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojení pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného trávení volného času (např. zájmové, sportovní či volnočasové aktivity).

Školskou prevencí rizikového chování rozumíme „z logiky názvu soubor přístupů, metod a intervencí, které jsou koncepčně rozvíjeny a garantovány v rámci sektoru školství a jejichž společným jmenovatelem je rezortní legislativní rámec Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.“ (Miovský a kol., 2015, s. 100).

V oblasti školní prevence jsou důležité dva dokumenty, a to **školní preventivní strategie** a **minimální preventivní program**. „*Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení a je součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu, popř. přílohou dosud platných osnov a učebních plánů.*“ Měla by zabránovat, odhalovat či snižovat výskyt rizikového chování a zaměřuje se na dlouhotrvající výsledky. Podporuje zdravý životní styl a poskytuje podněty ke zpracování Minimálního preventivního programu. **Minimální preventivní program** (dále jen MMP) je dokumentem školy, který se zpracovává na jeden školní rok. Je založen na podpoře vlastní aktivity žáků a preventivní práci se žáky. Odpovědnost za vytváření (i realizaci) programu má ředitel školy, koordinaci přípravy a realizaci zajišťuje školní metodik prevence a pedagogičtí pracovníci. Důležitou součástí jsou třídní učitelé, ti musí realizaci ve svých třídách pozorovat a evaluovat. MMP podléhá kontrole České školní inspekce a musí být průběžně vyhodnocován. (Metodické doporučení č. j. 21291/2010-28; Miovský a kol., 2015, s. 141-142; Miovský a kol., 2015, s. 98)

Důležitým dokumentem primární prevence je **Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027**, která vychází z vyhodnocení Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2013-2018, na kterou zároveň navazuje. Národní strategie 2019-2027 reflektuje současnou úroveň poznání v oblasti trendů a vědecky ověřených postupů v oblasti primární prevence. Hlavním cílem Národní strategie 2019-2027 je „*prostřednictvím efektivního systému primární prevence, fungujícího na základě komplexního působení všech na sebe vzájemně navazujících subjektů, snížit míru rizikového chování u dětí a mládeže a minimalizovat jeho vznik.*“ (Národní strategie primární prevence 2019-2027)

V návaznosti na hlavní cíl a jeho naplnění bylo definováno šest hlavních pilířů politiky primární prevence:

Tabulka 1 Hlavní pilíře politiky primární prevence

Pilíře politiky primární prevence	Strategické cíle
1. Systém	„ <i>Vymezit a ustálit jednotnou terminologii, stabilizovat přístupy, metody a nástroje efektivní primární prevence a sjednotit parametry výkonů v primární prevenci.</i> “

2. Koordinace	<i>„Nastavit efektivní, systémovou, provázanou, jednotnou a kooperující spolupráci všech subjektů participujících na oblasti primární prevence, a to na horizontální i vertikální úrovni.“</i>
3. Legislativa	<i>„Upravit a aktualizovat právní rámec oblasti primární prevence rizikového chování za účelem jasného vymezení terminologie, rolí a kompetencí jednotlivých aktérů.“</i>
4. Vzdělávání	<i>„Zkvalitnit a zefektivnit systém vzdělávání pedagogických pracovníků a dalších aktérů v oblasti primární prevence rizikového chování, který povede ke zvýšení znalostí, dovedností a kompetencí žáků a dalších cílových skupin.“</i>
5. Financování	<i>„Zajistit stabilní financování systému primární prevence rizikového chování v resortu MŠMT.“</i>
6. Monitoring, hodnocení, výzkum	<i>„Zajistit poskytování kvalitních a efektivních programů primární prevence rizikového chování na základě vědecky ověřených faktů a dat.“</i>

Zdroj: Národní strategie primární prevence 2019-2027

Pokud k rizikovému chování došlo, je potřeba jej **řešit**. MŠMT na konci roku 2013 vydalo Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků č. j. MSMT-43301/2013 (dále jen Metodické doporučení č. j. MSMT-43301/2013), které stanovuje průběh řešení rizikového chování žáků. Individuální výchovný program (dále jen IVýP) je popisován jako forma spolupráce mezi školou, žákem a zákonným zástupcem (popřípadě další stranou) při řešení rizikového chování. Jejím cílem je rizikové chování žáka odstranit. Škola má být pro zákonného zástupce žáka partnerem, se kterým pracuje na dosažení jednotného cíle, a to odstranění rizikového chování žáka. Přehnaný tlak ze strany školy však může být pro zákonného zástupce nepříjemný a pomoc může odmítat. *„Spolupráce prostřednictvím IVýP a její dokumentace je pro školu uceleným přehledem o využití různých možností podpory žáka/zákonných zástupců a usnadňuje tak indikaci rodiny pro její případné předání k represivnímu řešení rizikového chování (postoupení případu další straně).“* Vzniklá spolupráce školy, žáka a zákonného zástupce prostřednictvím IVýP je jedním ze stupňů

strukturovaného postupu řešení rizikového chování žáka v rámci školy, a tyto stupně přehledně představuje následující tabulka. (Metodické doporučení č. j. MSMT-43301/2013)

Tabulka 2 Řešení rizikového chování žáka v rámci školy

Stupeň	Forma spolupráce	Popis spolupráce	Specifika spolupráce
1.	Pohovor se žákem	Pracovník školy a žák	Aby došlo k žádoucí změně, škola se opírá zejména o motivovanost a kompetence žáka. Míra kontroly a tlaku na změnu jsou mírné a spolupráce zde funguje na bázi domluvy.
2.	Jednání se žákem a zákonným zástupcem	Pracovník školy, žák a zákonný zástupce žáka	Aby došlo k žádoucí změně, škola se opírá zejména o motivovanost a kompetence zákonných zástupců žáka. Dochází zde ke zvýšení kontroly a tlaku na změnu, žákova samostatnost začíná být omezována a spolupráce zde stále funguje na bázi domluvy.
3.	Individuální výchovný program	Pracovník školy, žák, zákonný zástupce žáka a IVýP	Dochází ke zvýšení kontroly a tlaku na změnu u všech zúčastněných. Předpokládá se, že některá ze zapojených stran nemá motivaci dojít k požadované změně, a spolupráce zde funguje na bázi závazku.

4.	Postoupení případu další straně	Způsoby řešení nestačily, případ se předává další straně.
----	--	---

Zdroj: Metodické doporučení č. j. MSMT-43301/2013

Může dojít k případu, kdy by řešení od stupně č. 1 bylo kontraproduktivní. Je tedy možné ihned přistoupit ke spolupráci se zákonným zástupcem, tj. ke stupňům č. 2 nebo č. 3. (Metodické doporučení č. j. MSMT-43301/2013)

3 ZÁŠKOLÁCTVÍ

Ve třetí kapitole naší práce se budeme věnovat problematice **záškoláctví**. Podle věkové kategorie dětí se záškoláctví objevuje ve zvýšené míře na 2. stupni základních škol a graduje na střední škole (Metodické doporučení č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 11).

3.1 Charakteristika a typologie záškoláctví

Vymezení pojmu záškoláctví může na první pohled vypadat jednoduše, definice v odborné literatuře je však nejednotná. Dle MŠMT jde o absenci žáka ve vyučování, která není omluvená (Metodické doporučení č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 11). Jedná se o přestupek, o porušení školního řádu a také o porušení školského zákona, „*kteřý vymezuje povinnou školní docházku a povinnost žáků do školy chodit řádně a včas.*“ (Metodické doporučení č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 11) Martínek (2015, s. 116) definuje záškoláctví jako úmyslné zameškávání školního vyučování, kdy žák, s vědomím či nevědomím rodičů, nechodí do školy a neplní školní docházku. Čapek, Navarová a Ženatová (2017, s. 57) popisují záškoláctví jako situaci, kdy žák úmyslně zameškává školní vyučování a pro svou absenci nemá oprávněný důvod. Kraus a Hrodcová (2010, s. 292) popisují záškoláctví jako jev, kdy žák úmyslně vynechává školní docházku, bez omluvení se nezúčastňuje vyučování, a to velmi často bez vědomí případně souhlasu rodičů. Záškolák je poté dle Cambridge slovníku (2023) někdo, kdo je bez dovolení nepřítomen ve škole.

V zahraniční literatuře se mimo pojmu „**truancy**“ často užívá pojem „**absenteeism**“, který se dá volně přeložit jako „**absentérství**“. Dle Merriam-Webster slovníku (2023) je absentérství chronická nepřítomnost. I když každý žák může občas některé vyučovací hodiny zameškat, absentérství se stává problémem, když je žák mimo školu na mnoho dní (Owlcation, 2023).

Je nutné záškoláctví odlišovat od pojmu „**pozdní příchod**“, jelikož se jedná o odlišné formy nepřítomnosti ve vyučování. Pozdní příchod je taková neomluvená nepřítomnost žáka (i opakovaná), která trvá nejčastěji na začátku vyučování, a která je velmi často způsobena nedbalostí žáka či nedbalostí osob, kteří jsou odpovědní za žákovu výchovu. Žák může mít zájem o to ve vyučování být, z určitého důvodu se mu to ale nedaří. Příčinou může být např. špatná dopravní dostupnost školy, výluka dopravního spoje či problémy s vypravením se z domova. (Metodické doporučení č. j. MSMT-780/2024-1)

Záškoláctví je tedy chápáno jako porušení školního řádu a porušení Školského zákona, který vymezuje, že „*školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku.*“ V čím nižším věku se projevy záškoláctví objeví, tím závažnější potom je jejich důvod i možná negativní vliv na další rozvoj dítěte. Záškoláctví může být obranným jednáním. Pokud je opakované, je často řazeno mezi asociální poruchy chování, kdy dochází k odchýlkám v socializaci. Nejrizikovějším obdobím pro vznik záškoláctví je pubescence (Čapek, Navarová, Ženatová, 2017, s. 58). Záškoláctvím netrpí pouze žák, který se ho dopouští, ale i celá společnost, protože jeho důsledkem jsou špatné studijní výsledky žáků, jejich horší uplatnění v životě a kriminální činnost (Ficová, 2011, s. 7).

Tak jako definic záškoláctví je mnoho, autoři mají rozdílnou **typologii záškoláctví**. Ciklová (2016, s. 55-56) rozděluje záškoláctví na 4 typy: **záškoláctví s vědomím rodičů** – rodiče ví, že jejich dítě do školy nechodí, tuto skutečnost ale schvalují a zameškané hodiny jejich dítěte omlouvají, **záškoláctví bez vědomí rodičů** – může se jednat o simulování či předstírání nevolnosti, **odchody ze školy** – odchody mohou být předem plánované či impulzivní, **skryté záškoláctví** (často zaměňováno za záškoláctví s vědomím rodičů) – rodič se záškoláctvím nesouhlasí, ale ze strachu z ostudy či jakýchkoliv problémů omluvenku doloží.

Kyriacou (2005, s. 45) záškoláctví dělí na 5 typů: **pravé záškoláctví** – žák do školy nechodí, ale jeho rodiče si myslí opak, **záškoláctví s vědomím rodičů** – žák do školy nechodí, ale jeho rodiče o této skutečnosti vědí, **záškoláctví s klamáním rodičů** – žák simuluje a dokáže své rodiče přesvědčit, že se necítí dobře a do školy jít nemůže, a rodič žákovi zameškané hodiny omluví z důvodu zdravotních potíží, **útěky ze školy** – žák do školy přijde, během dne ale odejde, **odmítání školy** – některým žákům představa školní docházky způsobuje psychické potíže, žák se může bát, že bude šikanován, učení mu může připadat moc těžké, může zažívat školní fobii nebo deprese.

Martínek (2015, s. 166) dělí záškoláctví na dva typy, a to **záškoláctví impulzivní**, kdy žák předem neplánuje, že do školy nepůjde, reaguje potom nepromyšleně, častokrát odejde během vyučování, a **záškoláctví účelové či plánované**, kdy se žák chce vyhnout zkoušení, písemné práci, neoblíbenému předmětu či vyučujícímu.

Kraus, Hrodcová a kol. (2010, s. 295-296) záškoláctví rozdělují na pět typů: **záškoláctví u celkově problémových dětí** – vyskytuje se u žáků, kteří často ve třídě patří k nejslabším z hlediska dosahování vyučovacích výsledků, tito žáci se projevují poruchami chování, agresivním chováním, podvody, nezájmem o školu, **záškoláctví u dětí ze sociálně**

znevýhodněného prostředí – žáci žijí v nevyhovujících sociálních a kulturních podmínkách, často dochází k zanedbávání výchovy a vzdělání dítěte, **záškoláctví jako porušení sociální normy** – normou je povinnost dětí navštěvovat školu, **záškoláctví jako reakční akt** – dítě se vyhýbá nepříjemné situaci a řeší ji únikem, který je často impulzivní a nepromyšlený, motivem může být strach z neúspěchu či šikana ze strany spolužáků, **záškoláctví jako zábava** – vyskytuje se u žáků, kteří nejsou obvykle problémoví, motivem k záškoláctví může být touha zažít něco příjemnějšího a lákavějšího než školní povinnosti.

3.2 Příčiny záškoláctví

Také **příčiny záškoláctví** mnoho autorů popisuje po svém. Čapek, Navarová a Ženatová (2017, s. 58) dělí příčiny na **vnější** (rodinné prostředí, školní prostředí, atraktivnost party) a **vnitřní** prostředí (vztahující se k osobnostním charakteristikám jedince). Dle nich **rodinné prostředí** a rodina má u záškoláctví zásadní postavení. Mezi rizikové faktory v rodině, které mohou přispět ke vzniku záškoláctví, patří **výchovný styl rodičů** – při liberální výchově je dítěti vše dovoleno, může tedy dojít k situaci, kdy rodič záškoláctví dovolí proto, aby nevznikl konflikt, spouštěčem může být i výchova autoritářská, kdy rodiče mají vysoké nároky a dítě se bojí selhání, zklamání či trestu za špatnou známku, **nezájem či lhostejnost rodičů** – rodiče se o výsledky či úspěchy svých dětí nezajímají, chybí zde pozitivní zpětná vazba směrem k dítěti, škola se může stát pro dítě nevýznamná, **časové náročné zaměstnání či práce na směny** – rodiče mají nižší možnost dohledu nad dítětem, **hodnotový systém rodiny či sociální a ekonomický status** – rodiče, kteří mají sami nedostatečně osvojené morální normy, mohou tímto směrem vychovávat své děti, záškoláctví se pak děje s podporou rodiny, která si je vědoma, že k němu není opodstatněný důvod, **rodinné problémy** – pokud se v rodině objeví problémy, dítě se může snažit na sebe upoutat pozornost, a to i nevhodným chováním. (Čapek, Navarová, Ženatová, 2017, s. 58-59)

Školní prostředí a škola s sebou může nést nespočet situací, které mohou být spouštěčem záškoláctví. „Na jeho počátku může stát rozvoj negativního vztahu k učení:

- *školní neúspěšnost u jedinců intelektově hraničních či podprůměrných, děti se specifickými vývojovými poruchami učení a chování,*
- *nedostatek pestrých podnětů pro rozvoj u nadaných jedinců,*
- *nesprávná volba studijního směru,*

- *strach z konkrétního vyučovacího předmětu.*“ (Čapek, Navarová, Ženatová, 2017, s. 60)

Ke školnímu prostředí řadí Čapek, Navarová, Ženatová, (2017, s. 60) také nepříznivé sociální klima, odmítání vrstevníky, šikanování či nevhodné působení pedagoga.

Pocity osamělosti a vyčlenění mohou souviset s nechutí jít do školy a pro dítě nabývá vrstevnická skupina na důležitosti. Pokud dítě třídní kolektiv nepřijímá, má potom tendence hledat skupinu mimo školu. Poté se může stát, že zdravé vrstevnické vztahy supluje **parta**, nejčastěji starších kamarádů, kteří mají často se záškoláctvím zkušenosti. Následně může dojít k tomu, že tlak na žáka ze strany těchto nových kamarádů je natolik silný, že se k záškoláctví uchýlí proto, aby neprojevil zbabělost. (Čapek, Navarová, Ženatová, 2017, s. 60-61)

Vnitřní příčiny ovlivňující vznik záškoláctví se mnou týkat **osobnostních charakteristik jedince**. Příčinou může být také porucha osobnosti, kdy je narušena morální složka, chybí zodpovědnost i přizpůsobení se daným normám. Opakované záškoláctví se u takového žáka potom často pojí s dalšími odchylkami v chování, s porušováním pravidel i agresivitou. Za záškoláctvím ale může stát také rozvoj deprese, eventuálně i další vážné psychické poruchy, např. schizofrenie. Dalšími příčinami vztahující se k psychickým potížím může být školní fobie či separační dětská úzkost. **Školní fobii** doprovází úzkost a strach ze školy a specifických školních situací. Příznakem může být bolest břicha či zvracení, k čemuž dojde ráno při odchodu do školy. Tento strach může být odůvodněný, dítě může být šikanováno, může mít strach ze školního selhání. Může se ale stát, že ve škole se neděje nic, z čeho by dítě mělo mít obavy, a v tomto případě se může jednat o sociální fobii, tedy obecného strachu ze sociálních kontaktů. Tento neodůvodněný strach může mít někdy souvislost se **separační dětskou úzkostí**. Ta může být spojena s nezralostí dítěte či reaktivizací separační úzkosti po nějakém traumatu. Školní fobii a separační dětská úzkost nemůžeme považovat za poruchu chování jako takovou. V obou případech je totiž přítomna úzkost doprovázená psychosomatickými obtížemi či určitými neurotickými symptomy. Je tedy důležité rozlišovat záškoláctví a odmítání školy z důvodu psychických obtíží dítěte. (Čapek, Navarová, Ženatová, 2017, s. 61-63)

V literatuře se však nejčastěji užívá **rozdělení příčin záškoláctví do tří skupin**, a to **negativní vztah ke škole** či záškoláctví jako reakce na školní prostředí, **vliv rodinného**

prostředí či záškoláctví jako reakce na rodinné prostředí a **trávení volného času a vliv party** či záškoláctví jako reakce na (ne)aktivní trávení volného času.

Takto rozlišují příčiny i Martínek (2015, s. 116-120) a Ficová (2011, s. 18-22) a k jednotlivým skupinám přidávají konkrétní nejčastější příklady: **negativní vztah ke škole** – zesměšňování ze strany spolužáků i učitelů, mimořádné vědomosti a dovednosti a následné nálepkování, např. „šprt“ či „šplhoun“, vysoké nároky na žáky, špatné sociální vztahy mezi spolužáky i mezi žákem a učitelem, odmítání ze strany spolužáků, školní fobie, tj. psychická porucha vyvolávána strachem a úzkostí z předmětů, osob či situací vázaných na školní prostředí, nespravedlivé hodnocení, kdy má žák pocit, že ať dělá cokoli, stejně je jeho výkon hodnocen nespravedlivě, snaží se tedy vyhnout zkoušení, písemky či i přímo konkrétnímu „nespravedlivému“ učiteli, strach ze šikany, nefunkčnost kolektivu, negativní vztah k učiteli, **vliv rodinného prostředí** – vysoké nároky rodičů na dítě, nezájem rodičů o dítě, nezájem rodičů o školu, způsob výchovy i časté střídání různých způsobů výchovy, nedostatečná kontrola školní práce a výsledků, pracovní vytíženost rodičů, špatný příklad rodičů, **trávení volného času a vliv party** – tlak členů party, snaha upoutat pozornost vrstevníků či dospělých, prožívání příjemných zážitků při záškoláctví.

3.3 Prevence a řešení záškoláctví

Prevence vychází z principu, že je lepší zamezit a předejít problémům, než je následně odstraňovat (Čapek, Navarová, Ženatová, 2017, s. 65). V minulé kapitole jsme popsali prevenci rizikového chování, a protože je záškoláctví typem rizikového chování, prevence se dělí stejně, tedy na primární, sekundární a terciální. Pro zopakování, **primární prevence** se zaměřuje na ty, u kterých rizikové chování neprojevuje. **Sekundární prevence** se zaměřuje na ty, kteří jsou ohroženi rizikovým chováním, a to jak fyzicky, jak psychicky. **Terciální prevence** se zaměřuje ty, kteří vykazují známky rizikového chování, a snaží se o zmírnění již vzniklého problému a přecházením dalších možných škod. (Procházka, 2019, s. 48)

Na prevenci záškoláctví se podílí třídní učitel, výchovný poradce a školní metodik prevence ve spolupráci s ostatními učiteli a zákonnými zástupci žáka. V rámci prevence je důležité mít jasně stanovený princip omlouvání absence a možné sankce za záškoláctví, a to ve školních řádech. Je nutné pravidelně zpracovávat dokumentaci o absenci žáků, spolupracovat a komunikovat se zákonnými zástupci a provádět výchovné rozhovory se žáky. Důležitou rolí v prevenci mají také aktivity ŠPP, spolupráce s ŠPZ a spolupráce

s orgány sociálně-právní ochrany dětí (Čapek, Navarová, Ženatová, 2017, s. 66). Dle MŠMT by součástí prevence měla být také analýza příčin záškoláctví žáků včetně přijetí příslušných opatření a konání výchovných komisí ve škole (Metodický pokyn č. j. 10 194/2002-14). Prevence záškoláctví, stejně jako dalších typů rizikového chování, by mělo být zakotveno v minimálních preventivních programech škol (viz kapitola 1) (Čapek, Navarová, Ženatová, 2017, s. 67).

Pokud prevence nezabrala a k **záškoláctví** došlo, je na místě ho **řešit**. Řešení záškoláctví by mělo být individuální s ohledem na důvody, které k němu vedly. Neřešení záškoláctví často vede k tomu, že se jej dopustí další žáci, jelikož budou mít pocit, že je toto rizikové chování tolerováno. Je tedy důležité, aby se situace řešila již po případě neomluvené absence. (Metodické doporučení č. j. MSMT-780/2024-1; Čapek, Navarová, Ženatová, 2017, s. 68) Jelikož je záškoláctví typ rizikového chování, škola může využít Metodické doporučení č. j. MSMT-43301/2013, které stanovuje průběh řešení rizikového chování žáků, tedy i záškoláctví. Toto doporučení je popsáno v kapitole Rizikové chování. Existují však i konkrétní postupy řešení záškoláctví.

Postup školy při řešení záškoláctví dle Metodického doporučení č. j. MSMT-780/2024-1:

Pokud má žák za dané čtvrtletí školního roku neomluvenou absenci do 12 hodin, škola musí kontaktovat zákonného zástupce a tuto situaci s ním šerit. Pokud však má více než 12 neomluvených hodin, musí ředitel školy svolat školní výchovnou komisi. Podle závažnosti absence žáka se této komise účastní ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, školní metodik prevence či další odborníci. O průběhu a závěrech komise se provede zápis, který zúčastnění podepíší. Neúčast na komisi či odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápise musí zaznamenat, a každý účastník komise obdrží kopii zápisu. Pokud se škole nepodaří problém vyřešit vlastními silami a situaci nespraví ani svolání výchovné komise, může podat podnět k zahájení řízení o přestupku k příslušnému orgánu. „Podle § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, je škola povinna bez zbytečného odkladu oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, pokud se dozví o skutečnostech uvedených v § 6 téhož zákona (typicky zanedbávání školní docházky, nemravný život, zneužívání návykových látek, násilí), a to v případě, že trvají po takovou dobu, nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí. Na OSPOD tedy škola hlásí jen závažnější případy. Jinak platí, že situaci vyhodnocuje přestupkový

orgán, který sám se případně obrátí na OSPOD. Na Policii ČR nebo státní zastupitelství se škola obrací pouze v nejzávažnějších případech.“

Je důležité se věnovat také zvýšené omluvené absenci, která může být projevem skrytého záškoláctví. V případě, že třídní učitel zpozoruje podezřelý nárůst omluvené absence (přes 50 % vyučovacích hodin) za čtvrtletí školního roku, měl by se zabývat prozkoumání věrohodnosti důvodů nepřítomnosti. Pokud jsou tyto důvody nevěrohodné, může se třídní učitel či ředitel školy obrátit na zákonného zástupce a požádat jej o vysvětlení a případně sdělit, že příště, připouští-li to školní řád, bude vyžadovat potvrzení od lékaře (zpětné omluvení absence lékařem není možné).

Při každé absenci třídní učitel musí počkat, zda zákonný zástupce žáka omluví a doloží důvody jeho nepřítomnosti ve vyučování, a to do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti, za podmíněk, které stanovuje školní řád školy. Pokud zákonný zástupce žáka neomluví, třídní učitel jej musí prokazatelně upomínat. Pokud není žák omluven ani po upomínce, třídní učitel o této skutečnosti musí učinit záznam, který musí obsahovat datum nepřítomnosti, datum nástupu žáka do školy, datum a text upomínky. Třídní učitel následně zákonného zástupce kontaktuje přímo, např. telefonicky. Pokud se spojení podaří, mohou nastat tyto tři možnosti: 1. zákonný zástupce o nepřítomnosti žáka ve vyučování ví, došlo k zanedbání z jeho strany a absence je dodatečně omluvena, 2. zákonný zástupce o nepřítomnosti žáka ve vyučování neví, třídní učitel tedy zjišťuje možný důvod nepřítomnosti a pobízí zákonného zástupce k rozhovoru s dítětem a řešení situace domluvou, absence v tomto případě obvykle omluvena není, anebo 3. zákonný zástupce o nepřítomnosti žáka ve vyučování ví, ale žáka omluvit nechce, třídní učitel se snaží zjistit motiv záškoláctví, navrhne další postup, např. zajištění poradenství, a sdělí, zda a jaké důsledky pro žáka z této situace vyplývají, absence zde v žádném případě omluvena není.

Pokud se spojení nezdařilo, nebo pokud dojde k opakované neomluvené absenci, následuje písemná pozvánka k osobnímu setkání zákonných zástupců s třídním učitelem. Pozvánka se posílá v tomto pořadí (případ, kdy zákonný zástupce nereaguje na 1. pokus): 1. přes informační systém školy či e-mailem, 2. doporučený dopis, anebo 3. předání kompetencí třetí straně.

Schůzka třídního učitele se zákonnými zástupci žáka (Metodické doporučení č. j. MSMT-780/2024-1):

Na schůzce se zjišťují možné příčiny záškoláctví a domlouvá se postup k vyřešení situace. Na místě je také probrání situace rodiny. Pro jednání je vhodné zvolit partnerský přístup. O schůzce třídní učitel informuje školního metodika prevence, případně i výchovného poradce, oba se případně mohou schůzky také účastnit, stejně jako vedení školy. Účast žáka je možná také. Cílem je se domluvit ku prospěchu všech, ne situaci ještě horšit. O schůzce je třeba vyhotovit zápis, který zúčastnění podepíší, a případně se domluví termín další schůzky.

Sepsání Individuálního výchovného programu (Metodické doporučení č. j. MSMT-780/2024-1):

Pokud se situace po osobní schůzce nezlepší, může na řadu přijít sepsání a podepsání IVýP, pokud jej škola využívá. Schůzky, na které se IVýP domlouvá, se účastní třídní učitel, žák, zákonný zástupce, školní metodik prevence a ředitel školy či jeho zástupce. Zúčastnit se mohou také výchovný poradce, školní psycholog, pracovník Probační a mediační služby ČR, pokud byl nad žákem stanoven dohled, pracovník OSPOD, pokud je žákovi poskytována sociálně-právní ochrana, případně další osoby, které hrají v životě žáka roli (např. vychovatel, sourozenec, instruktor mimoškolní aktivity, nebo další osoby, jejichž účast navrhnou zákonní zástupci (např. právní zástupce). Cílem je hledání ideálního řešení a plánování společného postupu, který povede k naplňování potřeb dítěte.

Předání kompetencí třetí straně (Metodické doporučení č. j. MSMT-780/2024-1):

Pokud škola využila všechny dostupné způsoby řešení záškoláctví a situace se nezlepšila, škola musí učinit oznámení přestupkovému orgánu a případ je předán do kompetence třetí straně (OSPOD, obecní úřad, Policie ČR), přičemž postupuje podle okolností konkrétní situace a podle závažnosti je oprávněna učinit oznámení i tehdy, pokud nevyužila všechny způsoby řešení.

Uložení sankčního opatření (Metodické doporučení č. j. MSMT-780/2024-1):

Škola má mimo opatření, jimiž může žáka i jeho rodinu motivovat a podporovat v odstranění rizikového chování, k dispozici také opatření sankčního charakteru. Ve chvíli, kdy své povinnosti porušuje žák, může mu být uloženy některé z výchovných opatření, o nichž pojednává § 31 školského zákona: 1. napomenutí třídního učitele, 2. důtka třídního učitele, 3. důtka ředitele školy, 4. podmíněné vyloučení ze školy, anebo 5. vyloučení

ze školy. O uložení důtky třídního učitele je třeba informovat ředitele školy. Uložení důtky ředitele školy musí ředitel školy prodiskutovat na pedagogické radě. Uložení napomenutí či důtky a jeho důvody se musí oznámit jak žákovi, tak jeho zákonnému zástupci, a vše musí být zdokumentováno. Podmíněné vyloučení či vyloučení žáka ze školy je možné pouze u žáka, který již splnil povinnou školní docházku a dopustil se závažného porušení povinností stanovených školským zákonem či školním řádem. Na základní škole jde o žáky, kterým ředitel školy po splnění povinné školní docházky povolil pokračování v získání základního vzdělání. O podmíněném vyloučení i vyloučení žáka ze školy rozhoduje ředitel školy ve správním řízení.

Je nutné zdůraznit, že „sankcionovat lze pouze zaviněné porušení povinnosti žáka. Nelze tak trestat žáka za pochybení jiné osoby, např. rodiče bránící žákovi ve školní docházce, čistě na základě např. dosažení určitého počtu neomluvených hodin. Promítat pochybení jiných osob do hodnocení chování žáka je zcela nepřipustné.“

Čapek, Navarová a Ženatová (2017, s. 68-69) dělí řešení záškoláctví ze strany školy na tři kroky. Prvním je **rozhovor s rodiči záškoláka**. Při setkání s rodiči by se mělo vyvarovat obviňování či nevyžádaných rad. Je důležité, v jaké atmosféře bude rozhovor probíhat. Rodiče sami často o záškoláctví neví, tedy sami potřebují pomoc s tím, jak tuto situaci řešit. Mohou požádat o kontakt na odbornou pomoc, nebo jim onen kontakt může škola sama nabídnout. Musí vědět, že jak jim, tak škole jde o dobro žáka. Druhým krokem je **rozhovor se záškolákem**. Je důležité, aby byl tento rozhovor klidný, a nemělo by se při něm užívat nálepkování či hodnocení dítěte samotného. Měla by se nastavit atmosféra důvěry, která bude žáka motivovat k tomu se dalšímu záškoláctví vyvarovat. Přílišné trestání by pouze zvedlo odpor ke škole a sklon k záškoláctví. Vhodné je také vzpomenout si na školní situace, které žák zvládá správně. Nejdůležitější je nabídnout společnou cestu, jak problém vyřešit, a zjistit, co by žákovi pomohlo. Třetím a posledním krokem je **pomoc školských poradenských zařízení**. Pomoc s řešením záškoláctví může jak školní psycholog, pokud ve škole pracuje, tak pedagogicko-psychologické poradny či střediska výchovné péče. Vše se však musí dít se souhlasem zákonných zástupců.

Kyriacou (2005, s. 58-61) ve své knize navrhuje hned několik řešení záškoláctví. Prvním řešením je **sledování docházky**, kdy škola musí sledovat absence žáků a jejich pomocí identifikovat, kteří pravděpodobně chodí za školu. Také musí mít připravené kroky, kterými včas reaguje vždy, kdykoliv bude mít na záškoláctví podezření. Dalším řešením je **školní**

strategie pro boj se záškoláctvím, která má dvojí výhodu; zvyšuje povědomí o důležitosti dodržování školní docházky a umožňuje důsledné použití stanovených postupů. Důležitý je **kontakt prvního dne**, protože nejúčinnějším způsobem, kterým může škola se záškoláctvím bojovat, je informovat rodiče o nepřítomnosti jejich dítěte první den, kdy dítě bez předchozího upozornění chybí. Vhodným řešením je také **kontrola docházky na začátku každé hodiny**, aby se zabránilo odchodu žáka během vyučování a učitelé tak mohou zjistit, zda některý žák nově chybí. Účinné je **zavedení fyzicky pohodlného a čistého školního prostředí a zavedení společensky příjemného školního prostředí**. Pokud je mezi žáky někdo, kdo potřebuje pomoc s učením, měla by mu být nabídnuta **podpora při studijních potížích**. Škola by měla mít připravený systém péče, který může použít, pokud se některý žák doma nebo ve škole dostane do potíží a stane se nervózním, deprimovaným nebo nespokojeným. Projevit se může zhoršení školní práce či zhoršení chování. V takém případě je na místě také **podpora při problémech s emocemi a chováním**. Docházka žáků se může zlepšit tehdy, pokud jsou ve škole **předměty, které se žákům líbí**, nebo takové **předměty, ve kterých mohou uspět**. Každého žáka některé předměty baví, jiné se mu zase nelíbí či ho doslova nudí. Je přínosné, aby se **žáci učili stylem, který jim vyhovuje**, ale také jim vysvětlit, že u méně oblíbených předmětů musí být trpělivější. Žákům se slabým čtením, psaním či počítáním, kteří mají sklony k záškoláctví, mohou pomoci aktivity a **nápravná opatření**, které směřují ke zvýšení úrovně základního vzdělávání a k zvládnutí nárokům, které jsou na ně kladeny. Velmi přínosným řešením jsou **ranní a odpolední družiny**, které jsou k dispozici jak před vyučováním, tak po vyučování, a žáci se v ní mohou připravovat na hodiny. Osvědčeným nápravným prostředkem je **odměňování** problematických žáků **za pravidelnou docházku**. Může se jednat o pochvalu či písemnou zprávu rodičům. Učitelé by měli během dne ve škole **dozorovat a pracovat s žáky, kteří v době vyučování nejsou v příslušných hodinách**. Pokud se žák vrátí do školy po delší absenci, potřebuje **pomoc**, a to zejména **při doplňování zameškané látky**. Ta by mu měla být nabídnuta. V neposlední řadě je ideálním řešením záškoláctví **vybírání dovolených v rámci školních prázdnin**. Rodinná dovolená mimo školní prázdniny je totiž stále častější. Pokud k ní dojde bez zvláštních příčin či z pohodlnosti, může to být pro děti signál, že rodiče jejich vzdělání nepovažují za důležité.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 METODOLOGIE VÝZKUMU

V praktické části diplomové práce se budeme věnovat výzkumu. Ve čtvrté kapitole se zaměříme na metodologii výzkumu; určíme si výzkumný problém, výzkumné cíle a výzkumní otázky a stanovíme si pojetí výzkumu, výzkumný nástroj, výzkumný soubor a způsob zpracování dat.

4.1 Výzkumný problém

V našem výzkumu se zaměřujeme na **záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy**.

Záškoláctví patří mezi formy rizikového chování, což jsou „*takové vzorce chování, v jejichž důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince i pro společnost*“ (Miovský a kol., 2015, s. 144). Záškoláctvím potom rozumíme přestupek, kterým žák úmyslně zanedbává školní docházku (Metodické doporučení č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 11).

Dle výroční zprávy České školní inspekce z roku 2022 je záškoláctví nejčastější formou rizikového chování a vyskytovalo se na 42,1 % všech základních škol v České republice. Také MŠMT uvádí, že podle věkové kategorie se záškoláctví na druhém stupni základních škol vyskytuje ve zvýšené míře (Metodické doporučení č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 11).

Záškoláctví je tedy v dnešní době jeden z vážných problémů, se kterým se na základních školách bojuje, a je třeba se tímto problémem stále zabývat a zjišťovat, co žáky vede k tomu se záškoláctví dopouštět (Ciklová, 2016, s. 55).

4.2 Výzkumné cíle

Hlavním výzkumným cílem je **zjistit přiznanou míru záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy**. Na základě hlavního cíle byly stanoveny dílčí výzkumné cíle:

1. Zjistit převažující příčiny záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy.
2. Zjistit převažující typy záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy.
3. Zjistit převažující projevy záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy.

4.3 Výzkumné otázky

Na základě výzkumných cílů byly vytvořeny výzkumné otázky.

Hlavní výzkumná otázka: **Jaká je přiznaná míra záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy?**

Díličí výzkumné otázky:

1. Jaké jsou převažující příčiny záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy?
2. Jaké jsou převažující typy záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy?
3. Jaké jsou převažující projevy záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy?

4.4 Výzkumný soubor

Výzkumným souborem jsou **žáci 6., 7., 8. a 9. ročníku vybrané základní školy**. Celkově v České republice ve školním roce 2022/2023 navštěvovalo tyto třídy 437 851 žáků (Český statistický úřad, 2023), my se ale zaměřujeme na již zmíněné třídy vybrané základní školy, jelikož jsme právě jí byli osloveni se zájmem o výzkum. Komunikace probíhala osobně a prostřednictvím e-mailů. V minulém školním roce se na této škole záškoláctví u několika žáků řešilo a pracovníci ŠPP mají podezření, že se situace opakuje. Společně jsme se domluvili, že chceme zjistit, zda je toto podezření na místě a na škole se toto rizikové chování objevuje, o jaký typ záškoláctví se nejčastěji jedná, případně co žáky k záškoláctví vede a jak čas za školou tráví. Kvůli zachování pravidel GDPR nebudeme školu jmenovat.

Vybraná základní škola je školou úplnou, s devíti ročníky, která se nachází v okrajové části města. Cílem školy je poskytovat kvalitní vzdělávání v nekonfliktní a přátelské atmosféře a se vzájemným respektem. Jejich záměrem je rozvíjet takového žáka, který je zodpovědný sám za sebe, za své chování a jednání, žáka, který umí samostatně myslet a rozhodovat se, žáka, který je připravený pro život. (Interní dokumenty školy)

Celkově má základní škola kapacitu 250 žáků. Dle interních dokumentů v tomto školním roce 2023/2024 navštěvuje 173 žáků, z toho 99 žáků navštěvuje 1. stupeň a 74 žáků 2. stupeň, a na těchto **74 žáků** se v našem výzkumu zaměřujeme. Po předchozí domluvě jsme do školy 15. 1. 2024 doručili 74 dotazníků a vedení školy jej předalo třídním učitelům, kteří je rozdali žákům. 26. 2. 2024 jsme si dotazníky ve škole vyzvedli, 2 žáci (1 z 6. ročníku a 1 ze 7. ročníku) se kvůli jejich nepřítomnosti ve vyučování do výzkumu nezapojili a 1 dotazník (od žáka ze 7. ročníku) musel být z výzkumu vyřazen kvůli neúplnému vyplnění dotazníku. Celkově jsme tedy obdrželi **71 vyplněných dotazníků**

a návratnost byla 96 %. Rozložení žáků zapojených do výzkumu v jednotlivých třídách si ukážeme v následující tabulce. (Interní dokumenty školy)

Tabulka 3 Rozložení zapojených žáků 2. stupně ZŠ v jednotlivých třídách

Ročníky	Počet žáků v ročnících
6.	20
7.	13
8.	16
9.	22
Celkem	71

Zdroj: Vlastní tvorba

4.5 Pojetí výzkumu a výzkumný nástroj

Vzhledem k tomu, že chceme zjistit priznanou míru záškoláctví a převažující příčiny, typy a projevy záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy, volíme **kvantitativní výzkumné pojetí**.

Jako výzkumný nástroj byl z důvodu získání dat od většího počtu respondentů vybrán **dotazník**. Dotazník je **vlastní konstrukce** a opírá se o **poznatky získané v odborné literatuře**.

Dotazník jsme sestavili s ohledem na výzkumné otázky a skládá se ze **42 položek**, které jsou, kromě jedné, uzavřené a nabízí možnost vybrat jednu odpověď. **Položky 1-27** nabízí možnost *vždycky/často/někdy/skoro nikdy/nikdy* a zaměřují se na zjištění nejčastějších příčin záškoláctví. Při tvorbě těchto položek jsme vycházeli z dělení příčin podle Martínka (2015, s. 116-120) a Ficové (2011, s. 18-22), kteří ve svých publikacích obdobně příčiny dělí do tří skupin a uvádí i konkrétní příklady, viz teoretická část práce. **Položky 28-36** nabízí možnosti *vždycky/často/někdy/skoro nikdy/nikdy* a jsou zaměřené na zjištění nejčastějších projevů záškoláctví. **Položky 37-41** nabízí možnosti *vždycky/často/někdy/skoro nikdy/nikdy* a jsou zaměřené na zjištění převažujících typů záškoláctví. Při tvorbě těchto položek jsme vycházeli z dělení typů záškoláctví podle Kyriacou (2005, s. 45) viz teoretická část práce. **Položka 42** je otevřená a je zaměřená na zjištění, jaká je priznaná míra záškoláctví žáků. Vzor dotazníku je přiložen v příloze P I.

4.6 Způsob zpracování dat

Data, která jsme získali pomocí dotazníkového šetření, jsme následně uspořádali pomocí popisné statistiky do tabulek. Mimo program Microsoft Office jsme využili také program Microsoft Excel, při zpracování jsme využili čárkovací metodu. V tabulkách jsou uvedeny absolutní i relativní četnosti; absolutní četnost **n_i** představuje počet respondentů, kteří vybrali danou možnost v položce, relativní četnost **f_i** představuje podíl absolutní četnosti a celkového počtu respondentů, tedy celkové četnosti **n** ($f_i = n_i / n \times 100$). Do tabulek jsme také přidali průměr, směrodatnou odchylku a pořadí.

Tabulka 4 Rozmezí škály

Škála		
5	4.50 – 5.00	Vždycky
4	3.50 – 4.49	Často
3	2.50 – 3.49	Někdy
2	1.50 – 2.49	Skoro nikdy
1	1.00 – 1.49	Nikdy

Zdroj: Alston, Miller, 2002

5 ANALÝZA ZÍSKANÝCH DAT

V páté kapitole se budeme zabývat analýzou získaných dat.

Analýza jednotlivých položek dotazníku:

Hodnotící škála: 5 = vždycky, 4 = často, 3 = někdy, 2 = skoro nikdy, 1 = nikdy

Výrok k položkám 1-27: Nejdu do školy/na hodinu a dopustím se tak bezdůvodného zameškání školy/hodiny, protože:

Položka č. 1 – ...mě učitel zesměšnil.

Tabulka 5 Příčiny záškoláctví, škola I

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	1	5,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	9,09
3	0	0,00	0	0,00	4	25,00	3	13,64
2	0	0,00	1	7,69	2	12,50	4	18,18
1	19	95,00	12	92,31	10	62,50	13	59,09
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,20		1,08		1,63		1,73	
SD	0,89		0,28		0,89		1,03	
Poř. z 9	3.		4.		6.		7.	
Poř. z 27	4.		5.		11.		14.	
$\bar{x}$ škály	1,43							
SD	0,89							
Poř. z 9	6.							
Poř. z 27	13.							
Poř. ze 3	1.		1.		1.		1.	

Poř. ze 3	1.
-----------	----

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 1: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „negativní vztah ke škole“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,20**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,89) tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo a celkově je na 4. místě. V 7. ročníku je průměr škály **1,08**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,28) tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo a celkově je na 5. místě. V 8. ročníku je průměr škály **1,63**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 0,89) tato příčina se v oblasti řadí na 6. místo a celkově se řadí na 11. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,73**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,03) tato příčina se v oblasti řadí na 7. místo a celkově je na 14. místě. Ve všech ročnících se tato oblast řadí na 1. místo. **Celkově ve škole je oblast „negativní vztah ke škole“ na 1. místě, průměr škály je 1,43, tj. *Nikdy*, (SD = 0,89), tato příčina je v oblasti na 6. místě a celkově ze všech příčin je na 13. místě.**

Položka č. 2 – ...ve škole nemám kamarády, se kterými bych se bavil/a.

Tabulka 6 Příčiny záškoláctví, škola II

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3	1	5,00	0	0,00	2	12,50	5	22,73
2	2	10,00	0	0,00	2	12,50	3	13,64
1	17	85,00	13	100,00	12	75,00	14	63,63
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,20		1,00		1,38		1,59	
SD	0,52		0,00		0,72		0,85	
Poř. z 9	3.		5.		7.		8.	

Poř. z 27	4.	6.	14.	16.
$\bar{x}$ škály	1,32			
SD	0,67			
Poř. z 9	9.			
Poř. z 27	18.			
Poř. ze 3	1.	1.	1.	1.
Poř. ze 3	1.			

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 2: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „negativní vztah ke škole“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,20**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,52) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,38**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,72) a tato příčina se v oblasti řadí na 7. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,59**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 0,85) a tato příčina se v oblasti řadí na 8. místo. Ve všech ročnících se tato oblast řadí na 1. místo. **Celkově ve škole je průměr škály 1,32, tj. *Nikdy*, (SD = 0,67), tato příčina je v oblasti „negativní vztah ke škole“ (1. místo) na 9. místě a celkově ze všech příčin je na 18. místě.**

Položka č. 3 – ...na mě mají učitelé vysoké nároky.

Tabulka 7 Příčiny záškoláctví, škola III

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	2	12,50	2	9,09
4	0	0,00	0	0,00	1	6,25	1	4,55
3	0	0,00	0	0,00	3	18,75	4	18,18
2	2	10,00	0	0,00	4	25,00	3	13,64
1	18	90,00	13	100,00	6	37,50	12	54,54

Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,10		1,00		2,31		2,00	
SD	0,31		0,00		1,40		1,35	
Poř. z 9	4.		5.		3.		5.	
Poř. z 27	6.		6.		3.		9.	
$\bar{x}$ škály	1,63							
SD	1,14							
Poř. z 9	4.							
Poř. z 27	8.							
Poř. ze 3	1.		1.		1.		1.	
Poř. ze 3	1.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 3: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „negativní vztah ke škole“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,10**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,31) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 8. ročníku je průměr škály **2,31**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,40) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,00**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,35) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. Ve všech ročnících se tato oblast řadí na 1. místo. **Celkově ve škole je průměr škály 1,63, tj. Skoro nikdy, (SD = 1,14), tato příčina je v oblasti „negativní vztah ke škole“ (1. místo) na 4. místě a celkově ze všech příčin je na 8. místě.**

Položka č. 4 – ...se chci vyhnout konkrétnímu předmětu.

Tabulka 8 Příčiny záškoláctví, škola IV

	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
Možnosti odpovědí	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %

5	0	0,00	0	0,00	4	25,00	2	9,09
4	0	0,00	0	0,00	2	12,50	4	18,18
3	0	0,00	0	0,00	3	18,75	5	22,73
2	4	20,00	0	0,00	2	12,50	3	13,64
1	16	80,00	13	100,00	5	31,25	8	36,36
Celkem	20	10,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,20		1,00		2,88		2,50	
SD	0,41		0,00		1,63		1,41	
Poř. z 9	3.		5.		1.		1.	
Poř. z 27	4.		6.		1.		2.	
$\bar{x}$ škály	1,93							
SD	1,34							
Poř. z 9	2.							
Poř. z 27	2.							
Poř. ze 3	1.		1.		1.		1.	
Poř. ze 3	1.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 4: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „negativní vztah ke škole“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,20**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,41) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 8. ročníku je průměr škály **2,88**, tj. *Někdy*, (SD = 1,63) a tato příčina se v oblasti řadí na 1. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,50**, tj. *Někdy*, (SD = 1,41) a tato příčina se v oblasti řadí na 1. místo. Ve všech ročnících se tato oblast řadí na 1. místo. **Celkově ve škole** je průměr škály 1,93, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,34), **tato příčina je v oblasti „negativní vztah ke škole“ (1. místo) na 2. místě a celkově ze všech příčin je na 2. místě.**

Položka č. 5 – ...mě ve škole někdo šikanuje.

Tabulka 9 Příčiny záškoláctví, škola V

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	1	6,25	2	9,09
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	13,64
3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
2	2	10,00	0	0,00	0	0,00	2	9,09
1	18	90,00	13	100,00	15	93,75	14	63,63
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,10		1,00		1,25		1,95	
SD	0,31		0,00		1,00		1,46	
Poř. z 9	4.		5.		8.		6.	
Poř. z 27	6.		6.		15.		10.	
$\bar{x}$ škály	1,38							
SD	1,01							
Poř. z 9	8.							
Poř. z 27	16.							
Poř. ze 3	1.		1.		1.		1.	
Poř. ze 3	1.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 5: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „negativní vztah ke škole“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,10**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,31) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,25**, tj. *Nikdy*, (SD = 1,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 8. místo.

V 9. ročníku je průměr škály **1,95**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,46) a tato příčina se v oblasti řadí na 6. místo. Ve všech ročnících se tato oblast řadí na 1. místo. **Celkově ve škole** je průměr škály 1,38, tj. *Nikdy*, (SD = 1,01), **tato příčina je v oblasti „negativní vztah ke škole“ (1. místo) na 8. místě a celkově ze všech příčin je na 16. místě.**

Položka č. 6 – ...se chci vyhnout zkoušení/písemce.

Tabulka 10 Příčiny záškoláctví, škola VI

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	2	12,50	0	0,00
4	1	5,00	0	0,00	2	12,50	3	13,64
3	1	5,00	0	0,00	4	25,00	9	40,91
2	7	35,00	1	7,69	1	6,25	4	18,18
1	11	55,00	12	92,31	7	43,75	6	27,27
Celkem	20	10,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,60		1,08		2,44		2,41	
SD	0,82		0,28		1,50		1,05	
Poř. z 9	1.		4.		2.		2.	
Poř. z 27	1.		5.		2.		3.	
$\bar{x}$ škály	1,94							
SD	1,15							
Poř. z 9	1.							
Poř. z 27	1.							
Poř. ze 3	1.		1.		1.		1.	
Poř. ze 3	1.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 6: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „negativní vztah ke škole“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,60**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 0,82) a tato příčina se v oblasti řadí na 1. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,08**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,28) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 8. ročníku je průměr škály **2,44**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,50) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,41**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,05) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. Ve všech ročnících se tato oblast řadí na 1. místo. **Celkově ve škole je průměr škály 1,94, tj. Skoro nikdy, (SD = 1,15), tato příčina je v oblasti „negativní vztah ke škole“ (1. místo) na 1. místě a celkově ze všech příčin je na 1. místě.**

Položka č. 7 – ...mám pocit, že si na mě učitel zasedl, a hodnotí mě nespravedlivě.

Tabulka 11 Příčiny záškoláctví, škola VII

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	9,09
4	0	0,00	2	15,38	2	12,50	1	4,55
3	0	0,00	0	0,00	2	12,50	4	18,18
2	1	5,00	0	0,00	2	12,50	4	18,18
1	19	95,00	11	84,62	10	62,50	11	50,00
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,05		1,46		1,75		2,05	
SD	0,22		1,13		1,13		1,33	
Poř. z 9	5.		1.		5.		4.	
Poř. z 27	7.		1.		9.		8.	
$\bar{x}$ škály	1,59							
SD	1,09							
Poř. z 9	5.							

Poř. z 27	10.			
Poř. ze 3	1.	1.	1.	1.
Poř. ze 3	1.			

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 7: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „negativní vztah ke škole“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,05**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,22) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,46**, tj. *Nikdy*, (SD = 1,13) a tato příčina se v oblasti řadí na 1. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,75**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,13) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,05**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,33) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. Ve všech ročnících se tato oblast řadí na 1. místo. **Celkově ve škole je průměr škály 1,59, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,09), tato příčina je v oblasti „negativní vztah ke škole“ (1. místo) na 5. místě a celkově ze všech příčin je na 10. místě.**

Položka č. 8 – ...se chci vyhnout konkrétnímu učiteli.

Tabulka 12 Příčiny záškoláctví, škola VIII

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	2	12,50	3	13,64
4	0	0,00	1	7,69	1	6,25	2	9,09
3	0	0,00	1	7,69	3	18,75	2	9,09
2	2	10,00	0	0,00	3	18,75	4	18,18
1	18	90,00	11	84,62	7	43,75	11	50,00
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,10		1,38		2,25		2,18	
SD	0,31		0,96		1,44		1,50	
Poř. z 9	4.		2.		4.		3.	

Poř. z 27	6.	2.	4.	6.
$\bar{x}$ škály	1,75			
SD	1,25			
Poř. z 9	3.			
Poř. z 27	5.			
Poř. ze 3	1.	1.	1.	1.
Poř. ze 3	1.			

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 8: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „negativní vztah ke škole“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,10**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,31) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,38**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,96) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 8. ročníku je průměr škály **2,25**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,44) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,18**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,50) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. Ve všech ročnících se tato oblast řadí na 1. místo. **Celkově ve škole je průměr škály 1,75, tj. Skoro nikdy, (SD = 1,25), tato příčina je v oblasti „negativní vztah ke škole“ (1. místo) na 3. místě a celkově ze všech příčin je na 5. místě.**

Položka č. 9 – ...mám neshody se spolužákem/spolužáky.

Tabulka 13 Příčiny záškoláctví, škola IX

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	1	5,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
3	1	5,00	1	7,69	0	0,00	2	9,09
2	3	15,00	1	7,69	2	12,50	5	22,73
1	15	75,00	11	84,62	13	81,25	14	63,63

Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,45		1,23		1,38		1,55	
SD	1,00		0,60		1,02		0,86	
Poř. z 9	2.		3.		7.		9.	
Poř. z 27	2.		3.		14.		17.	
$\bar{x}$ škály	1,42							
SD	0,89							
Poř. z 9	7.							
Poř. z 27	14.							
Poř. ze 3	1.		1.		1.		1.	
Poř. ze 3	1.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 9: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „negativní vztah ke škole“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,45**, tj. *Nikdy*, (SD = 1,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,23**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,60) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,36**, tj. *Nikdy*, (SD = 1,02) a tato příčina se v oblasti řadí na 7. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,55**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 0,86) a tato příčina se v oblasti řadí na 9. místo. Ve všech ročnících se tato oblast řadí na 1. místo. **Celkově ve škole** je průměr škály 1,42, tj. *Nikdy*, (SD = 0,89), **tato příčina je v oblasti „negativní vztah ke škole“ (1. místo) na 7. místě a celkově ze všech příčin je na 14. místě.**

Položka č. 10 – ...na mě mají rodiče vysoké nároky.

Tabulka 14 Příčiny záškoláctví, rodina I

	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
Možnosti odpovědí	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	1	5,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00

4	0	0,00	1	7,69	1	6,25	1	4,55
3	0	0,00	1	7,69	2	12,50	4	18,18
2	0	0,00	0	0,00	3	18,75	9	40,91
1	19	95,00	11	84,62	9	56,25	8	36,36
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,20		1,38		1,88		1,91	
SD	0,89		0,96		1,26		0,87	
Poř. z 9	2.		1.		3.		3.	
Poř. z 27	4.		2.		7.		11.	
$\bar{x}$ škály	1,61							
SD	1,02							
Poř. z 9	4.							
Poř. z 27	9.							
Poř. ze 3	2.		2.		2.		3.	
Poř. ze 3	2.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 10: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „vliv rodinného prostředí“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,20**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,89) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,38**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,96) a tato příčina se v oblasti řadí na 1. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,88**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,26) a příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,91**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 0,87) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 2. místo v 9. ročníku na 3. **Celkově ve škole je průměr škály 1,61, tj. Skoro nikdy, (SD = 1,02), tato příčina je v oblasti „vliv rodinného prostředí“ (2. místo) na 4. místě a celkově ze všech příčin je na 9. místě.**

Položka č. 11 – ...mě moji rodiče v mém vzdělávání nepodporují a nejsem tak motivován/a chodit do školy.

Tabulka 15 Příčiny záškoláctví, rodina II

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	1	6,25	1	4,55
3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
2	2	10,00	1	7,69	0	0,00	3	13,64
1	18	90,00	12	92,31	14	87,50	17	77,27
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,10		1,08		1,44		1,36	
SD	0,31		0,28		1,21		0,79	
Poř. z 9	4.		3.		5.		7.	
Poř. z 27	6.		5.		13.		19.	
$\bar{x}$ škály	1,25							
SD	0,75							
Poř. z 9	7.							
Poř. z 27	19.							
Poř. ze 3	2.		2.		2.		3.	
Poř. ze 3	2.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 11: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „vliv rodinného prostředí“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,10**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,31) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,08**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,28) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 8. ročníku

je průměr škály **1,44**, tj. *Nikdy*, (SD = 1,21) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,36**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,79) a tato příčina se v oblasti řadí na 7. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 2. místo v 9. ročníku na 3. **Celkově ve škole je průměr škály 1,25**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,75), **tato příčina je v oblasti „vliv rodinného prostředí“ (2. místo) na 7. místě a celkově ze všech příčin je na 19. místě.**

Položka č. 12 – ...se o mě rodiče nezajímají.

Tabulka 16 Příčiny záškoláctví, rodina III

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	1	5,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	1	6,25	2	9,09
3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
2	0	0,00	1	7,69	1	6,25	2	9,09
1	19	95,00	12	92,31	13	81,25	17	77,27
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,20		1,08		1,50		1,45	
SD	0,89		0,28		1,21		0,96	
Poř. z 9	2.		3.		4.		6.	
Poř. z 27	4.		5.		12.		18.	
$\bar{x}$ škály	1,32							
SD	0,92							
Poř. z 9	6.							
Poř. z 27	18.							
Poř. ze 3	2.		2.		2.		3.	

Poř. ze 3	2.
-----------	----

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 12: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „vliv rodinného prostředí“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,20**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,89) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,08**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,28) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,50**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,21) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,45**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,96) a tato příčina se v oblasti řadí na 6. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 2. místo v 9. ročníku na 3. **Celkově ve škole je průměr škály 1,32**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,92), **tato příčina je v oblasti „vliv rodinného prostředí“ (2. místo) na 6. místě a celkově ze všech příčin je na 18. místě.**

Položka č. 13 – ...se bojím, že ve škole dostanu špatnou známku, a rodiče budou naštvaní.

Tabulka 17 Příčiny záškoláctví, rodina IV

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	2	12,50	2	9,09
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	18,18
3	1	5,00	1	7,69	4	25,00	3	13,64
2	5	25,00	1	7,69	1	6,25	5	22,73
1	14	70,00	11	84,62	9	56,25	8	36,36
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,35		1,23		2,06		2,41	
SD	0,59		0,60		1,44		1,40	
Poř. z 9	1.		2.		2.		2.	
Poř. z 27	3.		3.		5.		3.	

$\bar{x}$ škály	1,82			
SD	1,20			
Poř. z 9	2.			
Poř. z 27	4.			
Poř. ze 3	2.	2.	2.	3.
Poř. ze 3	2.			

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 13: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „vliv rodinného prostředí“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,35**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,59) a tato příčina se v oblasti řadí na 1. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,23**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,60) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 8. ročníku je průměr škály **2,06**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,44) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,41**, tj. *Někdy*, (SD = 1,40) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 2. místo v 9. ročníku na 3. **Celkově ve škole je průměr škály 1,82**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,20), **tato příčina je v oblasti „vliv rodinného prostředí“ (2. místo) na 2. místě a celkově ze všech příčin je na 4. místě.**

Položka č. 14 – ...moji rodiče hodně pracují a nemají nade mnou dohled.

Tabulka 18 Příčiny záškoláctví, rodina V

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
3	1	5,00	0	0,00	3	18,75	4	18,18
2	1	5,00	0	0,00	1	6,25	4	18,88
1	18	90,00	13	100,00	12	75,00	13	59,09
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00

$\bar{x}$ škály	1,15	1,00	1,44	1,68
SD	0,49	0,00	0,82	0,95
Poř. z 9	3.	4.	5.	5.
Poř. z 27	5.	6.	13.	15.
$\bar{x}$ škály	1,35			
SD	0,74			
Poř. z 9	5.			
Poř. z 27	17.			
Poř. ze 3	2.	2.	2.	3.
Poř. ze 3	2.			

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 14: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „vliv rodinného prostředí“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,15**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,49) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,44**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,82) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,68**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 0,95) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 2. místo v 9. ročníku na 3. **Celkově ve škole je průměr škály 1,35**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,74), **tato příčina je v oblasti „vliv rodinného prostředí“ (2. místo) na 5. místě a celkově ze všech příčin je na 17. místě.**

Položka č. 15 – ...mi to rodiče dovolili.

Tabulka 19 Příčiny záškoláctví, rodina VI

	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
Možnosti odpovědí								
5	0	0,00	0	0,00	3	18,75	3	13,64

4	0	0,00	0	0,00	1	6,25	3	13,64
3	1	5,00	1	7,69	0	0,00	5	22,73
2	2	10,00	1	7,69	2	12,50	4	18,18
1	17	85,00	11	84,62	10	62,50	7	31,82
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,20		1,23		2,06		2,59	
SD	0,52		0,60		1,65		1,44	
Poř. z 9	2.		2.		2.		1.	
Poř. z 27	4.		3.		5.		1.	
$\bar{x}$ škály	1,83							
SD	1,31							
Poř. z 9	1.							
Poř. z 27	3.							
Poř. ze 3	2.		2.		2.		3.	
Poř. ze 3	2.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 15: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „vliv rodinného prostředí“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,20**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,52) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,23**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,60) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 8. ročníku je průměr škály **2,06**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,65) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,59**, tj. *Někdy*, (SD = 1,44) a tato příčina se v oblasti řadí na 1. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 2. místo v 9. ročníku na 3. **Celkově ve škole je průměr škály 1,83**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,31), **tato příčina je v oblasti „vliv rodinného prostředí“ (2. místo) na 1. místě a celkově ze všech příčin je na 3. místě.**

Položka č. 16 – ...tím na sebe chci upoutat pozornost.

Tabulka 20 Příčiny záškoláctví, rodina VII

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3	0	0,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00
2	0	0,00	1	7,69	2	12,50	3	13,64
1	20	100,00	12	92,31	13	81,25	19	86,36
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,00		1,08		1,25		1,14	
SD	0,00		0,28		0,58		0,35	
Poř. z 9	5.		3.		6.		8.	
Poř. z 27	8.		5.		15.		21.	
$\bar{x}$ škály	1,11							
SD	0,36							
Poř. z 9	8.							
Poř. z 27	22.							
Poř. ze 3	2.		2.		2.		3.	
Poř. ze 3	2.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 16: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „vliv rodinného prostředí“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,08**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,28) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,25**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,58) a tato příčina se v oblasti řadí na 6. místo.

V 9. ročníku je průměr škály **1,14**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,35) a tato příčina se v oblasti řadí na 8. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 2. místo v 9. ročníku na 3. **Celkově ve škole je průměr škály 1,11**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,36), **tato příčina je v oblasti „vliv rodinného prostředí“ (2. místo) na 8. místě a celkově ze všech příčin je na 22. místě.**

Položka č. 17 – ...pomáhám svým rodičům s domácími povinnostmi.

Tabulka 21 Příčiny záškoláctví, rodina VIII

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	3	18,75	2	9,09
4	0	0,00	1	7,69	1	6,25	0	0,00
3	0	0,00	1	7,69	2	12,50	1	4,55
2	3	15,00	0	0,00	2	12,50	9	40,91
1	17	85,00	11	84,62	8	50,00	10	45,45
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,15		1,38		2,31		1,86	
SD	0,37		0,96		1,62		1,17	
Poř. z 9	3.		1.		1.		4.	
Poř. z 27	5.		2.		3.		12.	
$\bar{x}$ škály	1,68							
SD	1,17							
Poř. z 9	3.							
Poř. z 27	7.							
Poř. ze 3	2.		2.		2.		3.	
Poř. ze 3	2.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 17: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „vliv rodinného prostředí“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,15**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,37) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,38**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,96) a tato příčina se v oblasti řadí na 1. místo. V 8. ročníku je průměr škály **2,31** tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,62) a tato příčina se v oblasti řadí na 1. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,86**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,17) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 2. místo v 9. ročníku na 3. **Celkově ve škole je průměr škály 1,68, tj. Skoro nikdy, (SD = 1,17), tato příčina je v oblasti „vliv rodinného prostředí“ (2. místo) na 3. místě a celkově ze všech příčin je na 7. místě.**

Položka č. 18 – ...vím, že moji rodiče také chodili za školu.

Tabulka 22 Příčiny záškoláctví, rodina IX

	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2	2	10,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
1	18	90,00	13	100,00	16	100,00	21	95,45
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,10		1,00		1,00		1,05	
SD	0,31		0,00		0,00		0,21	
Poř. z 9	4.		4.		7.		9.	
Poř. z 27	6.		6.		17.		23.	
$\bar{x}$ škály	1,04							
SD	0,20							

Poř. z 9	9.			
Poř. z 27	24.			
Poř. ze 3	2.	2.	2.	3.
Poř. ze 3	2.			

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 18: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „vliv rodinného prostředí“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,10**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,31) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 7. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,05**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,21) a tato příčina se v oblasti řadí na 9. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 2. místo v 9. ročníku na 3. **Celkově ve škole je průměr škály 1,04, tj. *Nikdy*, (SD = 0,20), tato příčina je v oblasti „vliv rodinného prostředí“ (2. místo) na 9. místě a celkově ze všech příčin je na 24. místě.**

Položka č. 19 – ...mě k tomu přemluví moji kamarádi.

Tabulka 23 Příčiny záškoláctví, volný čas I

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	2	12,50	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3	0	0,00	0	0,00	1	6,25	5	22,73
2	1	5,00	0	0,00	1	6,25	7	31,82
1	19	95,00	13	100,00	12	75,00	10	45,45
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,05		1,00		1,69		1,77	

SD	0,22	0,00	1,40	0,81
Poř. z 9	4.	5.	4.	6.
Poř. z 27	7.	6.	10.	13.
$\bar{x}$ škály	1,41			
SD	0,87			
Poř. z 9	5.			
Poř. z 27	15.			
Poř. ze 3	3.	3.	3.	2.
Poř. ze 3	3.			

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 19: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „trávení volného času a vliv party“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,05**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,22) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,69**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,40) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,77**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 0,81) a tato příčina se v oblasti řadí na 6. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 3. místo v 9. ročníku na 2. **Celkově ve škole je průměr škály 1,41, tj. *Nikdy*, (SD = 0,87), tato příčina je v oblasti „trávení volného času a vliv party“ (3. místo) na 5. místě a celkově ze všech příčin je na 15. místě.**

Položka č. 20 – ...tím chci zapůsobit na svoje kamarády.

Tabulka 24 Příčiny záškoláctví, volný čas II

	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
Možnosti odpovědí								
5	0	0,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

3	0	0,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00
2	0	0,00	0	0,00	1	6,25	3	13,64
1	20	100,00	13	100,00	13	81,25	19	86,36
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,00		1,00		1,44		1,14	
SD	0,00		0,00		1,09		0,35	
Poř. z 9	5.		5.		6.		8.	
Poř. z 27	8.		6.		13.		21.	
$\bar{x}$ škály	1,14							
SD	0,57							
Poř. z 9	7.							
Poř. z 27	21.							
Poř. ze 3	3.		3.		3.		2.	
Poř. ze 3	3.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 20: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „trávení volného času a vliv party“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,44**, tj. *Nikdy*, (SD = 1,09) a tato příčina se v oblasti řadí na 6. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,14**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,35) a tato příčina se v oblasti řadí na 8. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 3. místo v 9. ročníku na 2. **Celkově ve škole je průměr škály 1,14, tj. *Nikdy*, (SD = 0,57), tato příčina je v oblasti „trávení volného času a vliv party“ (3. místo) na 7. místě a celkově ze všech příčin je na 21. místě.**

Položka č. 21 – ...moji kamarádi do školy taky nejdou.

Tabulka 25 Příčiny záškoláctví, volný čas III

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	13,64
3	0	0,00	0	0,00	2	12,50	7	31,82
2	3	15,00	0	0,00	2	12,50	7	31,82
1	17	85,00	13	100,00	12	75,00	5	22,73
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,15		1,00		1,38		2,36	
SD	0,37		0,00		0,71		1,00	
Poř. z 9	2.		5.		7.		1.	
Poř. z 27	5.		6.		14.		4.	
$\bar{x}$ škály	1,55							
SD	0,87							
Poř. z 9	2.							
Poř. z 27	11.							
Poř. ze 3	3.		3.		3.		2.	
Poř. ze 3	3.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 21: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „trávení volného času a vliv party“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,15**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,37) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,38**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,71) a tato příčina se v oblasti řadí

na 7. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,36**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 1. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 3. místo v 9. ročníku na 2. **Celkově ve škole je průměr škály 1,55, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 0,87), tato příčina je v oblasti „trávení volného času a vliv party“ (3. místo) na 2. místě a celkově ze všech příčin je na 11. místě.**

Položka č. 22 – ...raději trávím čas s kamarády ze školy.

Tabulka 26 Příčiny záškoláctví, volný čas IV

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4	1	5,00	0	0,00	2	12,50	5	22,73
3	0	0,00	1	7,69	0	0,00	3	13,64
2	1	5,00	1	7,69	2	12,50	3	13,64
1	18	90,00	11	84,62	12	75,00	11	50,00
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,20		1,23		1,50		2,09	
SD	0,70		0,60		1,03		1,27	
Poř. z 9	1.		2.		5.		3.	
Poř. z 27	4.		3.		12.		7.	
$\bar{x}$ škály	1,55							
SD	1,03							
Poř. z 9	2.							
Poř. z 27	11.							
Poř. ze 3	3.		3.		3.		2.	
Poř. ze 3	3.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 22: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „trávení volného času a vliv party“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,20**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,70) a tato příčina se v oblasti řadí na 1. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,23**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,60) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,50**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,03) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,09**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,27) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 3. místo v 9. ročníku na 2. **Celkově ve škole je průměr škály 1,55, tj. Skoro nikdy, (SD = 1,03), tato příčina je v oblasti „trávení volného času a vliv party“ (3. místo) na 2. místě a celkově ze všech příčin je na 11. místě.**

Položka č. 23 – ...si moji vrstevníci vzdělání neváží, já si ho tedy také nevážím.

Tabulka 27 Příčiny záškoláctví, volný čas V

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3	0	0,00	1	7,69	0	0,00	0	0,00
2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	9,09
1	20	100,00	12	92,31	16	100,00	20	90,91
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,00		1,15		1,00		1,09	
SD	0,00		0,56		0,00		0,29	
Poř. z 9	5.		3.		8.		9.	
Poř. z 27	8.		4.		16.		22.	
$\bar{x}$ škály	1,06							

SD	0,28			
Poř. z 9	8.			
Poř. z 27	23.			
Poř. ze 3	3.	3.	3.	2.
Poř. ze 3	3.			

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 23: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „trávení volného času a vliv party“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,15**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,56) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 8. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,09**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,29) a tato příčina se v oblasti řadí na 9. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 3. místo v 9. ročníku na 2. **Celkově ve škole je průměr škály 1,06, tj. *Nikdy*, (SD = 0,28), tato příčina je v oblasti „trávení volného času a vliv party“ (3. místo) na 8. místě a celkově ze všech příčin je na 23. místě.**

Položka č. 24 – ...raději trávím čas jinde než ve škole, podle sebe.

Tabulka 28 Příčiny záškoláctví, volný čas VI

	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	3	18,75	4	18,18
4	0	0,00	1	7,69	0	0,00	1	4,55
3	0	0,00	1	7,69	0	0,00	3	13,64
2	2	10,00	0	0,00	3	18,75	3	13,64
1	18	90,00	11	84,62	10	62,5	11	50,00
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00

$\bar{x}$ škály	1,10	1,38	1,94	2,27
SD	0,31	0,96	1,57	1,58
Poř. z 9	3.	1.	1.	2.
Poř. z 27	6.	2.	6.	5.
$\bar{x}$ škály	1,70			
SD	1,30			
Poř. z 9	1.			
Poř. z 27	6.			
Poř. ze 3	3.	3.	3.	2.
Poř. ze 3	3.			

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 24: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „trávení volného času a vliv party“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,10**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,31) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,38**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,96) a tato příčina se v oblasti řadí na 1. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,94**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,57) a tato příčina se v oblasti řadí na 1. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,27**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,58) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 3. místo v 9. ročníku na 2. **Celkově ve škole je průměr škály 1,70, tj. Skoro nikdy, (SD = 1,30), tato příčina je v oblasti „trávení volného času a vliv party“ (3. místo) na 1. místě a celkově ze všech příčin je na 6. místě.**

Položka č. 25 – ...při tom zažívám příjemnější čas než ve škole.

Tabulka 29 Příčiny záškoláctví, volný čas VII

	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	2	12,50	2	9,09

4	0	0,00	1	7,69	1	6,25	2	9,09
3	0	0,00	0	0,00	1	6,25	3	13,64
2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	13,64
1	20	100,00	12	92,31	12	75,00	12	54,54
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,00		1,23		1,81		2,05	
SD	0,00		0,83		1,52		1,40	
Poř. z 9	5.		2.		2.		4.	
Poř. z 27	8.		3.		8.		8.	
$\bar{x}$ škály	1,55							
SD	1,18							
Poř. z 9	2.							
Poř. z 27	11.							
Poř. ze 3	3.		3.		3.		2.	
Poř. ze 3	3.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 25: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „trávení volného času a vliv party“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,23**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,83) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,81**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,52) a tato příčina se v oblasti řadí na 2. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,05**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,40) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 3. místo v 9. ročníku na 2. **Celkově ve škole je průměr škály 1,55, tj. Skoro nikdy, (SD = 1,18), tato příčina je v oblasti „trávení volného času a vliv party“ (3. místo) na 2. místě a celkově ze všech příčin je na 11. místě.**

Položka č. 26 – ...raději trávím čas s kamarády, kteří nechodí do stejné školy.

Tabulka 30 Příčiny záškoláctví, volný čas VIII

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	3	18,75	2	9,09
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
3	0	0,00	1	7,69	0	0,00	3	13,64
2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	9,09
1	20	100,00	12	92,31	13	81,25	14	63,63
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,00		1,15		1,75		1,86	
SD	0,00		0,55		1,61		1,36	
Poř. z 9	5.		3.		3.		5.	
Poř. z 27	8.		4.		9.		12.	
$\bar{x}$ škály	1,46							
SD	1,14							
Poř. z 9	3.							
Poř. z 27	12.							
Poř. ze 3	3.		3.		3.		2.	
Poř. ze 3	3.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 26: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „trávení volného času a vliv party“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,15**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,55) a tato příčina se v oblasti řadí na 3. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,75**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,61) a tato příčina se v oblasti řadí

na 3. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,86**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,36) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 6., 7. a 8. ročníku se tato oblast na 3. místo v 9. ročníku na 2. **Celkově ve škole** je průměr škály 1,46, tj. *Nikdy*, (SD = 1,14), **tato příčina je v oblasti „trávení volného času a vliv party“ (3. místo) na 3. místě a celkově ze všech příčin je na 12. místě.**

Položka č. 27 – ...je to podmínka toho patřit do party.

Tabulka 31 Příčiny záškoláctví, volný čas IX

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	2	12,50	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00
3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
2	0	0,00	1	7,69	0	0,00	2	9,09
1	20	100,00	12	92,31	13	81,25	19	86,36
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,00		1,08		1,69		1,18	
SD	0,00		0,28		1,49		0,50	
Poř. z 9	5.		4.		4.		7.	
Poř. z 27	8.		5.		10.		20.	
$\bar{x}$ škály	1,22							
SD	0,80							
Poř. z 9	6.							
Poř. z 27	20.							
Poř. ze 3	3.		3.		3.		2.	
Poř. ze 3	3.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 27: Položka se týká příčiny záškoláctví v oblasti „trávení volného času a vliv party“ a respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,00) a tato příčina se v oblasti řadí na 5. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,08**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,28) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,69**, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,49) a tato příčina se v oblasti řadí na 4. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,18**, tj. *Nikdy*, (SD = 0,50) a tato příčina se v oblasti řadí na 7. místo. **Celkově ve škole je průměr škály 1,22, tj. *Nikdy*, (SD = 0,80), tato příčina je v oblasti „trávení volného času a vliv party“ (3. místo) na 6. místě a celkově ze všech příčin je na 20. místě.**

Výrok k položkám 28-36: Nejdu do školy/na hodinu a bezdůvodné zameškání školy/hodiny trávím:

Položka č. 28 – ...sám/sama.

Tabulka 32 Projevy záškoláctví I

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	1	5,00	0	0,00	1	6,25	3	13,64
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	13,64
3	1	5,00	1	7,69	3	18,75	10	45,45
2	3	15,00	1	7,69	3	18,75	4	18,18
1	15	75,00	11	84,62	9	56,25	2	9,09
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,45		1,23		1,81		3,05	
SD	1,00		0,60		1,18		1,13	
Poř. z 6	1.		1.		4.		1.	
$\bar{x}$ škály	1,99							

SD	1,25
Poř. z 6	1.

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 28: Položka se zaměřuje na projevy záškoláctví, konkrétně na to, s kým respondenti čas za školou tráví. Respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,45**, tj. *Nikdy* (SD = 1,00) a projev se řadí na 1. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,23**, tj. *Nikdy* (SD = 0,60) a projev se řadí na 1. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,81**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,18) a projev se řadí na 4. místo. V 9. ročníku je průměr škály **3,05**, tj. *Někdy* (SD = 1,13) a projev se řadí na 1. místo. **Celkově ve škole je průměr škály 1,99, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,25) a tento projev je na 1. místě.**

Položka č. 29 – ...se spolužákem/spolužačkou/spolužáky.

Tabulka 33 Projevy záškoláctví II

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
3	0	0,00	0	0,00	4	25,00	3	13,64
2	1	5,00	0	0,00	0	0,00	4	18,18
1	19	95,00	13	100,00	11	68,75	14	63,63
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,05		1,00		1,75		1,59	
SD	0,22		0,00		1,24		0,91	
Poř. z 6	3.		2.		5.		4.	
$\bar{x}$ škály	1,37							
SD	0,83							

Poř. z 6	4.
----------	----

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 29: Položka se zaměřuje na projevy záškoláctví, konkrétně na to, s kým respondenti čas za školou tráví. Respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,05**, tj. *Nikdy* (SD = 0,22) a projev se řadí na 3. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy* (SD = 0,00) a projev se řadí na 2. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,75**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,24) a projev se řadí na 5. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,59**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 0,91) a projev se řadí na 4. místo. **Celkově ve škole je průměr škály 1,37, tj. *Nikdy*, (SD = 0,83) a tento projev je na 4. místě.**

Položka č. 30 – ...s kamarádem/kamarádkou/kamarády z jiných tříd.

Tabulka 34 Projevy záškoláctví III

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	1	6,25	1	4,55
4	0	0,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00
3	0	0,00	0	0,00	3	18,75	0	0,00
2	1	5,00	0	0,00	2	12,50	3	13,64
1	19	95,00	13	100,00	9	56,25	18	81,81
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,05		1,00		1,94		1,32	
SD	0,22		0,00		1,29		0,89	
Poř. z 6	3.		2.		2.		6.	
$\bar{x}$ škály	1,32							
SD	0,86							
Poř. z 6	5.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 30: Položka se zaměřuje na projevy záškoláctví, konkrétně na to, s kým respondenti čas za školou tráví. Respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,05**, tj. *Nikdy* (SD = 0,22) a projev se řadí na 3. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy* (SD = 0,00) a projev se řadí na 2. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,94**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,29) a projev se řadí na 2. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,32**, tj. *Nikdy* (SD = 0,89) a projev se řadí na 6. místo. **Celkově ve škole je průměr škály 1,32, tj. *Nikdy*, (SD = 0,86) a tento projev je na 5. místě.**

Položka č. 31 – ...s kamarádem/kamarádkou/kamarády, kteří nechodí do naší školy.

Tabulka 35 Projevy záškoláctví IV

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	2	12,50	3	13,64
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3	0	0,00	0	0,00	2	12,50	1	4,55
2	1	5,00	0	0,00	2	12,50	2	9,09
1	19	95,00	13	100,00	10	62,50	16	72,72
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,05		1,00		1,88		1,73	
SD	0,22		0,00		1,41		1,42	
Poř. z 6	3.		2.		3.		3.	
$\bar{x}$ škály	1,44							
SD	1,09							
Poř. z 6	3.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 31: Položka se zaměřuje na projevy záškoláctví, konkrétně na to, s kým respondenti čas za školou tráví. Respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,05**, tj. *Nikdy* (SD = 0,22) a projev se řadí na 3. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy* (SD = 0,00) a projev se řadí na 2. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,88**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,41) a projev se řadí na 3. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,73**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,42) a projev se řadí na 3. místo. **Celkově ve škole je průměr škály 1,44, tj. *Nikdy*, (SD = 1,09) a tento projev je na 3. místě.**

Položka č. 32 – ...s přítelem/přítečkyní.

Tabulka 36 Projevy záškoláctví V

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	1	6,25	2	9,09
4	0	0,00	0	0,00	2	12,50	0	0,00
3	0	0,00	1	7,69	0	0,00	0	0,00
2	0	0,00	1	7,69	0	0,00	1	4,55
1	20	100,00	11	84,62	13	81,25	19	86,36
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,00		1,23		1,63		1,41	
SD	0,00		0,60		1,36		1,18	
Poř. z 6	4.		1.		6.		5.	
$\bar{x}$ škály	1,31							
SD	0,96							
Poř. z 6	6.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 32: Položka se zaměřuje na projevy záškoláctví, konkrétně na to, s kým respondenti čas za školou tráví. Respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5.

V 6. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy* (SD = 0,00) a projev se řadí na 4. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,23**, tj. *Nikdy* (SD = 0,60) a projev se řadí na 1. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,63**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,36) a projev se řadí na 6. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,41**, tj. *Nikdy* (SD = 1,18) a projev se řadí na 5. místo. **Celkově ve škole je průměr škály 1,31, tj. *Nikdy*, (SD = 0,96) a tento projev je na 6. místě.**

Položka č. 33 – ...s rodinou.

Tabulka 37 Projevy záškoláctví VI

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4	1	5,00	0	0,00	2	12,50	2	9,09
3	0	0,00	1	7,69	4	25,00	7	31,82
2	4	20,00	1	7,69	2	12,50	5	22,73
1	15	75,00	11	84,62	8	50,00	8	36,36
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,35		1,23		2,00		2,14	
SD	0,75		0,60		1,15		1,04	
Poř. z 6	2.		1.		1.		2.	
$\bar{x}$ škály	1,72							
SD	0,99							
Poř. z 6	2.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 33: Položka se zaměřuje na projevy záškoláctví, konkrétně na to, s kým respondenti čas za školou tráví. Respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,35**, tj. *Nikdy* (SD = 0,75) a projev se řadí na 2. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,23**, tj. *Nikdy* (SD = 0,60) a projev se řadí na 1. místo.

V 8. ročníku je průměr škály **2,00**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,15) a projev se řadí na 1. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,14**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,04) a projev se řadí na 2. místo. **Celkově ve škole je průměr škály 1,72, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 0,99) a tento projev je na 2. místě.**

Položka č. 34 – ...venku.

Tabulka 38 Projevy záškoláctví VII

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	2	12,50	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	2	12,50	2	9,09
3	0	0,00	0	0,00	3	18,75	1	4,55
2	2	10,00	1	7,69	1	6,25	6	27,27
1	18	90,00	12	92,31	8	50,00	13	59,09
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,10		1,08		2,31		1,64	
SD	0,31		0,28		1,54		0,95	
Poř. ze 3	2.		2.		2.		2.	
$\bar{x}$ škály	1,54							
SD	1,03							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 34: Položka se zaměřuje na projevy záškoláctví, konkrétně na to, kde respondenti čas za školou tráví. Respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,10**, tj. *Nikdy* (SD = 0,31) a projev se řadí na 2. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,08**, tj. *Nikdy* (SD = 0,28) a projev se řadí na 2. místo. V 8. ročníku je průměr škály **2,31**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,54) a projev se řadí na 2. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,64**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 0,95) a projev se řadí na 2. místo.

Průměr škály je 1,54, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,03) a ve všech ročnících, tedy i celkově ve škole je tento projev na 2. místě.

Položka č. 35 – ...doma.

Tabulka 39 Projevy záškoláctví VIII

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	3	15,00	0	0,00	2	12,50	3	13,64
4	0	0,00	1	7,69	0	0,00	5	22,73
3	0	0,00	2	15,38	7	43,75	8	36,36
2	5	25,00	0	0,00	2	12,50	3	13,64
1	12	60,00	10	76,93	5	31,25	3	13,64
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,85		1,54		2,50		3,09	
SD	1,42		1,05		1,32		1,23	
Poř. ze 3	1.		1.		1.		1.	
$\bar{x}$ škály	2,32							
SD	1,39							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 35: Položka se zaměřuje na projevy záškoláctví, konkrétně na to, kde respondenti čas za školou tráví. Respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,85**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,42) a projev se řadí na 1. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,54**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,05) a projev se řadí na 1. místo. V 8. ročníku je průměr škály **2,50**, tj. *Někdy* (SD = 1,32) a projev se řadí na 1. místo. V 9. ročníku je průměr škály **3,09**, tj. *Někdy* (SD = 1,23) a projev se řadí na 1. místo. Průměr škály je 2,32, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,39) a ve všech ročnících, tedy i celkově ve škole je tento projev na 1. místě.

Položka č. 36 – ...v areálu školy.

Tabulka 40 Projevy záškoláctví IX

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3	0	0,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00
2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
1	20	100,00	13	100,00	15	93,75	22	100,00
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,00		1,00		1,13		1,00	
SD	0,00		0,00		0,50		0,00	
Poř. ze 3	3.		3.		3.		3.	
$\bar{x}$ škály	1,03							
SD	0,24							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 36: Položka se zaměřuje na projevy záškoláctví, konkrétně na to, kde respondenti čas za školou tráví. Respondenti odpovídali pomocí škály od 1 do 5. V 6. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy* (SD = 0,00) a projev se řadí na 3. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy* (SD = 0,00) a projev se řadí na 3. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,13**, tj. *Nikdy* (SD = 0,50) a projev se řadí na 3. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy* (SD = 0,00) a projev se řadí na 3. místo. Průměr škály je 1,03, tj. *Nikdy*, (SD = 0,24) a **ve všech ročnících, tedy i celkově ve škole je tento projev na 3. místě.**

Položka č. 37 – Když se mi nechce do školy, rodiče mi tuto absenci omluví.

Tabulka 41 Typy záškoláctví I

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	1	6,25	1	4,55
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3	1	5,00	0	0,00	0	0,00	5	22,73
2	3	15,00	0	0,00	3	18,75	10	45,45
1	16	80,00	13	100,00	12	75,00	6	27,27
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,25		1,00		1,44		2,09	
SD	0,55		0,00		1,03		0,97	
Poř. z 5	3.		3.		3.		1.	
$\bar{x}$ škály	1,54							
SD	0,89							
Poř. z 5	3.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 37: Položka se zaměřuje na typy záškoláctví. Respondenti odpovídali pomocí škály *od 1 do 5*. V 6. ročníku je průměr škály **1,25**, tj. *Nikdy* (SD = 0,55) a typ se řadí na 3. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy* (SD = 0,00) a typ se řadí na 3. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,44**, tj. *Nikdy* (SD = 1,03) a typ se řadí na 3. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,09**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 0,97) a typ se řadí na 3. místo. Průměr škály je 1,54, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 0,98) a **celkově ve škole je typ na 3. místě.**

Položka č. 38 – Když se dopustím bezdůvodné absence, moji rodiče o tom neví.

Tabulka 42 Typy záškoláctví II

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	1	5,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
3	0	0,00	0	0,00	2	12,50	1	4,55
2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
1	19	95,00	13	100,00	14	87,50	19	86,36
Celkem	20	10,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,20		1,00		1,25		1,27	
SD	0,89		0,00		0,68		0,77	
Poř. z 5	4.		3.		4.		3.	
$\bar{x}$ škály	1,20							
SD	0,71							
Poř. z 5	4.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 38: Položka se zaměřuje na typy záškoláctví. Respondenti odpovídali pomocí škály *od 1 do 5*. V 6. ročníku je průměr škály **1,20**, tj. *Nikdy* (SD = 0,89) a typ se řadí na 4. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy* (SD = 0,00) a typ se řadí na 3. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,25**, tj. *Nikdy* (SD = 0,68) a typ se řadí na 4. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,27**, tj. *Nikdy* (SD = 0,77) a typ se řadí na 4. místo. Průměr škály je 1,20, tj. *Nikdy*, (SD = 0,71) a **celkově ve škole je typ na 4. místě.**

Položka č. 39 – Když mám od učitele zapsanou přítomnost, odejdu ze školy pryč.

Tabulka 43 Typy záškoláctví III

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
1	20	100,00	13	100,00	15	93,75	20	90,90
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,00		1,00		1,25		1,14	
SD	0,00		0,00		1,00		0,47	
Poř. z 5	5.		3.		4.		4.	
$\bar{x}$ škály	1,10							
SD	0,54							
Poř. z 5	5.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 39: Položka se zaměřuje na typy záškoláctví. Respondenti odpovídali pomocí škály *od 1 do 5*. V 6. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy* (SD = 0,00) a typ se řadí na 5. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,00**, tj. *Nikdy* (SD = 0,00) a typ se řadí na 3. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,25**, tj. *Nikdy* (SD = 1,00) a typ se řadí na 4. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,14**, tj. *Nikdy* (SD = 0,47) a typ se řadí na 1. místo. Průměr škály je 1,10, tj. *Nikdy*, (SD = 0,54) a **celkově ve škole je typ na 5. místě.**

Položka č. 40 – Představa toho, že budu ve škole, mi způsobuje psychické nebo jiné potíže, proto do ní nejdu.

Tabulka 44 Typy záškoláctví IV

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	2	12,50	2	9,09
4	1	5,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00
3	1	5,00	1	7,69	0	0,00	4	18,18
2	2	10,00	0	0,00	1	6,25	4	18,18
1	16	80,00	12	92,31	12	75,00	12	54,54
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,35		1,15		1,75		1,91	
SD	0,81		0,55		1,48		1,27	
Poř. z 5	2.		1.		2.		2.	
$\bar{x}$ škály	1,58							
SD	1,13							
Poř. z 5	2.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 40: Položka se zaměřuje na typy záškoláctví. Respondenti odpovídali pomocí škály *od 1 do 5*. V 6. ročníku je průměr škály **1,35**, tj. *Nikdy* (SD = 0,81) a typ se řadí na 2. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,15**, tj. *Nikdy* (SD = 0,55) a typ se řadí na 1. místo. V 8. ročníku je průměr škály **1,75**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,48) a typ se řadí na 2. místo. V 9. ročníku je průměr škály **1,91**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,27) a typ se řadí na 2. místo. Průměr škály je 1,58, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,13) a **celkově ve škole je typ na 2. místě.**

Položka č. 41 – Předstírám nevolnost nebo nemoc, rodiče tomu snadno uvěří a nechají mě doma.

Tabulka 45 Typy záškoláctví V

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
5	0	0,00	0	0,00	2	12,50	1	4,55
4	0	0,00	0	0,00	1	6,25	0	0,00
3	1	5,00	0	0,00	1	6,25	8	36,36
2	6	30,00	1	7,69	3	18,75	4	18,18
1	13	65,00	12	92,31	9	56,25	9	40,91
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00
$\bar{x}$ škály	1,40		1,08		2,00		2,09	
SD	0,60		0,28		1,46		1,11	
Poř. z 5	1.		2.		1.		1.	
$\bar{x}$ škály	1,69							
SD	1,05							
Poř. z 5	1.							

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 41: Položka se zaměřuje na typy záškoláctví. Respondenti odpovídali pomocí škály *od 1 do 5*. V 6. ročníku je průměr škály **1,40**, tj. *Nikdy* (SD = 0,60) a typ se řadí na 1. místo. V 7. ročníku je průměr škály **1,08**, tj. *Nikdy* (SD = 0,28) a typ se řadí na 1. místo. V 8. ročníku je průměr škály **2,00**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,46) a typ se řadí na 2. místo. V 9. ročníku je průměr škály **2,09**, tj. *Skoro nikdy* (SD = 1,11) a typ se řadí na 1. místo. Průměr škály je 1,69, tj. *Skoro nikdy*, (SD = 1,05) a celkově ve škole je typ na 1. místě.

Položka č. 42 – Odhadni, kolikrát jsi se v aktuálním školním roce dopustil/a bezdůvodného zameškání školní docházky.

Tabulka 46 Míra záškoláctví

Možnosti odpovědí	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %	AČ	RČ v %
0x	7	35,00	9	69,24	5	31,25	3	13,64
1x	4	20,00	2	15,38	1	6,25	3	13,64
2x	4	20,00	0	0,00	3	18,75	5	22,73
3x	2	10,00	1	7,69	2	12,50	2	9,09
4x	1	5,00	0	0,00	0	0,00	3	13,64
5x	2	10,00	1	7,69	4	25,00	2	9,09
6x	0	0,00	0	0,00	1	6,25	1	4,55
7x	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
9x	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
10x	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,55
Celkem	20	100,00	13	100,00	16	100,00	22	100,00

Zdroj: Vlastní tvorba, 2024

Komentář k položce č. 42: Položka se týká toho, kolikrát byli žáci v tomto školním roce za školou, je otevřená a žáci zde napsali číslo. V 6. ročníku pouze 7 žáků z 20 nebylo za školou, zbytek, tj. 13 žáků, z 20 byl min. 1x za školou. V 7. ročníku 9 žáků z 20 nebylo za školou, 2 žáci byli za školou 1x, 1 žák byl za školou 3x a 1 žák byl za školou 5x. V 8. ročníku 5 žáků z 16 nebylo za školou, zbytek, tj. 9 žáků, z 16 byl min. 1x za školou. V 9. ročníku pouze 3 žáci z 22 nebyli za školou, zbytek, tj. 19 žáků, z 22 byli min. 1x za školou.

6 INTERPRETACE DAT

V šesté kapitole se budeme zabývat interpretací získaných dat. Naším hlavním výzkumným cílem bylo **zjistit přiznanou míru záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy**. Následně jsme také chtěli **zjistit převažující příčiny záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy**, **zjistit převažující typy záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy** a **zjistit převažující projevy záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy**. Výzkumným souborem bylo 71 žáků 2. stupně vybrané základní školy, kterým byl předložen dotazník vlastní tvorby.

Hlavní výzkumná otázka se tedy zabývala tím, **jaká je přiznaná míra záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy**. Na tuto výzkumnou otázku se v dotazníku vázala položka č. 42, která byla otevřená, a respondenti jako odpověď na ni napsali číslíci. Díky analýze dat jsme zjistili, že v 6. ročníku bylo v letošním školním roce za školou 13 žáků z 20, tj. 65 %. V 7. ročníku byli v letošním školním roce za školou 4 žáci ze 13, tj. 30,77 %. V 8. ročníku bylo v letošním školním roce za školou 11 žáků z 16, tj. 68,75 %. V 9. ročníku bylo v letošním školním roce za školou 19 žáků z 22, tj. 86,36 %. Z celkového počtu 71 žáků 2. stupně vybrané základní školy **bylo v letošním školním roce 47 žáků, tj. 66,20 %, min. 1x za školou** (14 žáků více než 5x, 4 žáci více než 6x). **Přiznaná míra záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy je tedy vysoká, více než polovina žáků byla v letošním školním roce za školou.**

1. dílejší výzkumná otázka se zabývala tím, **jaké jsou převažující příčiny záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy**. Na tuto výzkumnou otázku se v dotazníku vázaly položky č. 1-27, které byly uzavřené, a respondenti na ně odpovídali pomocí škály 1-5. Díky analýze dat jsme zjistili, že **se u všech žáků 2. stupně vybrané základní školy převážně objevují příčiny záškoláctví z oblasti „negativní vztah ke škole“**. U žáků 6. ročníku se převážně objevuje příčina „...se chci vyhnout zkoušení/písemce.“. U žáků 7. ročníku převažuje příčina „...mám pocit, že si na mě učitel zasedl, a hodnotí mě nespravedlivě.“. U žáků 8. ročníku se převážně objevuje příčina „...se chci vyhnout konkrétnímu předmětu.“. U žáků 9. ročníku převažuje příčina „...mi to rodiče dovolili.“. Celkově ve škole **u žáků 2. stupně vybrané základní škole mezi převažující příčiny záškoláctví patří „...se chci vyhnout zkoušení/písemce.“, „...se chci vyhnout konkrétnímu předmětu.“** anebo „...mi to rodiče dovolili.“

2. dílčí výzkumná otázka se zabývala tím, **jaké jsou převažující typy záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy**. Na tuto výzkumnou otázku se v dotazníku vázaly položky č. 37-41, které byly uzavřené, a respondenti na ně odpovídali pomocí škály 1-5. Díky analýze dat jsme zjistili, že se u žáků 6. a 8. ročníku převážně objevuje typ „Záškoláctví s klamáním rodičů“, u žáků 7. ročníku se převážně objevuje typ „Odmítání školy“ a u žáků 9. ročníku se převážně objevují typy „Záškoláctví s klamáním rodičů“ anebo „Záškoláctví s vědomím rodičů“. Celkově ve škole **se u žáků 2. stupně vybrané základní škole převážně objevují typy záškoláctví „Záškoláctví s klamáním rodičů“, „Odmítání školy“ anebo „Záškoláctví s vědomím rodičů“.**

3. dílčí výzkumná otázka se zabývala tím, **jaké jsou převažující projevy záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy**. Na tuto výzkumnou otázku se v dotazníku vázaly položky č. 28-36, které byly uzavřené, a respondenti na ně odpovídali pomocí škály 1-5. Díky analýze dat jsme zjistili, že žáci 6. a 9. ročníku čas za školou tráví převážně sami a doma. Žáci 7. ročníku tráví čas převážně za školou sami, s přítelem/přítealkyní anebo s rodinou a doma. Žáci 8. ročníku tráví čas za školou převážně s rodinou a doma, jeden žák tráví někdy tento čas v areálu školy. Celkově ve škole **tráví žáci 2. stupně vybrané základní školy čas za školou převážně sami, s rodinou anebo s kamarádem/kamarádkou/kamarády, kteří nechodí do jejich školy a převážně tento čas tráví doma, někteří z nich jej tráví venku.**

Z interpretace dat můžeme tedy konstatovat, že:

- **47 žáků (z 71 žáků), tj. 66,20 %, bylo v letošním školním roce min. 1x za školou**
- **14 žáků (z 71 žáků) bylo v letošním školním roce za školou více než 5x**
- **žáci převážně chodí za školu z důvodu „negativní vztah ke škole“**
- **mezi převažující příčiny záškoláctví patří „vyhnout se zkoušení/písemce“, „vyhnout se konkrétnímu předmětu“ anebo „rodiče mi to dovolili“**
- **u žáků se převážně objevují typy záškoláctví „Záškoláctví s klamáním rodičů“, „Odmítání školy“ anebo „Záškoláctví s vědomím rodičů“**
- **žáci čas za školou tráví převážně sami a doma**

Vzhledem k výše uvedenému byly splněny hlavní i dílčí výzkumné cíle.

7 DISKUZE A DOPORUČENÍ PRO PRAXI

V poslední kapitole se zaměříme na diskuzi a doporučení pro praxi. Můžeme konstatovat, že 47 žáků z 71 žáků bylo v letošním školním roce min. 1x za školou. To je 66,20 % všech žáků. V 6. ročníku bylo za školou 13 žáků z 20 žáků (65 %), v 7. ročníku byli za školou 4 žáci ze 13 žáků (30,77 %), v 8. ročníku bylo za školou 11 žáků z 16 žáků (68,75 %) a v 9. ročníku bylo za školou 19 žáků z 22 žáků (86,36 %). Rizikové chování tohoto typu tedy bylo odhaleno a můžeme říct, že záškoláctví je na této základní škole velkým problémem. Jak už bylo v diplomové práci několikrát napsáno, záškoláctví je nejčastější formou rizikového chování na všech základních školách a objevuje se na nich ve zvýšené míře (Česká školní inspekce, 2022; Metodické doporučení č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 11), výsledky našeho výzkumu a vybraná základní škola je toho důkazem.

Když se odhalí záškoláctví, je potřeba zjistit, z jakých důvodů žáci za školu chodí. Dle literatury jsme ve výzkumu použili dělení příčin záškoláctví na tři oblasti: 1. „negativní vztah ke škole“, 2. „vliv rodinného prostředí“ a 3. „trávení volného času a vliv party“. Zjistili jsme, že žáci této základní školy převážně chodí za školu příčinou „negativní vztah ke škole“, často se však mezi příčinami objevovaly i další oblasti. Zjistili jsme, že mezi převažující příčiny patří „vyhnout se zkoušení/písemce“, „vyhnout se konkrétnímu předmětu“ anebo „rodiče mi to dovolili“. Malcolm, Wilson, Davidson a Kirk (2003) ve svém výzkumu zjistili, že nejčastější příčinou, proč chodí žáci za školu, je „jsem ve škole šikanován“, jako jednu z hlavních příčin to uvádí i studie Abubakara (2022) (podle našeho dělení patří tato příčina do oblasti „negativní vztah ke škole“). Tato příčina se u našeho výzkumného vzorku také v určité míře objevila, nebyla však převažující. Mezi další příčiny záškoláctví Malcolm, Wilson, Davidson a Kirk (2003) řadí „vyhnout se konkrétnímu učiteli“, „vyhnout se písemce“, „rodiče mi to dovolili“ a „touha udělat na někoho dojem“, zde určitou podobnost výsledků vidět můžeme.

Záškoláctví se v literatuře dělí na několik typů a my jsme chtěli odhalit, jaký typ záškoláctví se převážně objevuje na této základní škole. Z výsledků můžeme konstatovat, že převážně se ve vybrané základní škole objevuje typ „Záškoláctví s klamáním rodičů“ (simulace, rodiče tomu uvěří), v určité míře se zde však objevují i typ „Odmítání školy“ a typ „Záškoláctví s vědomím rodičů“. Keppens a Spruyt (2016) ve svém výzkumu došli k závěru, že se u žáků objevuje typ „Pravé záškoláctví“ i typ „Záškoláctví s vědomím rodičů“. Také Malcolm, Wilson, Davidson a Kirk (2003) ve svém výzkumu došli na to,

že typ „Pravé záškoláctví“ u žáků převažuje, u našeho výzkumného souboru se tento typ ve větší míře neobjevoval. Téměř vůbec se u našeho výzkumného souboru neobjevuje typ „Útěky ze školy“, k takovému závěru došli i Keppens a Spruyt (2016).

Záškoláctví se žáci dopouští, další otázkou však bylo i to, kde a s kým čas za školou tito žáci tráví. Převažující část žáků tráví tento čas sami, spousta z nich je ale v tento čas s rodinou. Keppens a Spruyt (2016) ve svém výzkumu došli k závěru, že žáci nejčastěji tráví tento čas sami či s kamarády ze stejné školy. I v našem výzkumu se tento projev objevil, ne však v tak velké míře. Převážně žáci tento čas tráví doma. Ke stejnému výsledku došli ve svém výzkumu i Keppens a Spruyt (2016).

Na základě výzkumu jsme zjistili, že na vybrané základní škole je záškoláctví velkým problémem. Mezi převažující příčiny záškoláctví patří příčiny z oblastí „negativní vztah ke škole“ a „vliv rodinného prostředí“, konkrétními příčinami jsou „vyhnout se zkoušení/písemce“, „vyhnout se konkrétnímu předmětu“ anebo „rodiče mi to dovolili“. Jedná se o závažné příčiny a škola by se na ně měla zaměřit. Doporučujeme vedení školy, aby s jednotlivými učiteli prošli jejich nároky a způsoby ověřování si žakových vědomostí a zjistili, zda jsou tyto příčiny záškoláctví na místě. Mezi převažující typy záškoláctví dle výsledků můžeme řadit „Záškoláctví s klamáním rodičů“ (simulace, rodiče tomu uvěří), „Odmítání školy“ a „Záškoláctví s vědomím rodičů“. Z těchto výsledků vyplývá, že spousta rodičů žákům jejich bezdůvodné zameškání školy omlouvá a bylo by tedy vhodné, kdyby škola do řešení tohoto problému rodiče zapojila také. Doporučujeme škole, aby rozeslala dopis s apelem na neakceptaci podpory záškoláctví, či toto téma uspořádat schůzku. „Odmítání školy“, které může nastat z důvodů psychických potíží, strachu ze šikany, školní fobie, deprese apod., a které se u spousty žáků projevilo, by se žáky měli řešit třídní učitelé s pracovníky školského poradenského pracoviště, aby došlo k odhalení problému. Zjistili jsme přiznanou míru záškoláctví a ta je dle nás vysoká a je potřeba se na odstranění tohoto rizikového chování zaměřit s celým pedagogickým sborem. Žáci musí vědět, že záškoláctví je vážným porušením školního řádu, ze kterého plynou důsledky. Je dle nás velmi přínosné, že výsledky výzkumu jsou taktéž rozděleny na jednotlivé ročníky, škola se tedy může na řešení zaměřit konkrétněji. Škole doporučujeme naše výsledky výzkumu neignorovat a naplno je využít. Naše doporučení není všeobecným doporučením, jak pracovat s řešením problému záškoláctví, nýbrž doporučením základní škole, na které byl výzkum prováděn.

ZÁVĚR

V diplomové práci jsme se zabývali záškoláctvím u žáků 2. stupně základních škol. Teoretická část práce byla dělena na tři kapitoly. V první kapitole jsme se zaměřili převážně na nepřítomnost žáka ve škole a způsobu omlouvání absence, ve druhé kapitole jsme si vymezili rizikové chování a ve třetí kapitole jsme se zabývali samotným záškoláctvím.

Praktická část práce byla dělena na čtyři kapitoly. Ve čtvrté kapitole jsme si vymezili metodologii výzkumu. Výzkum jsme prováděli na vybrané základní škole a našimi respondenty byli žáci 2. stupně, kterým byl předložen dotazník vlastní tvorby. Návratnost dotazníků byla 96 %. K provedení výzkumu na vybrané základní škole jsme byli osloveni a záměrem bylo prozkoumat, zda se jejich žáci záškoláctví dopouští, co žáky k záškoláctví vede, jakého typu záškoláctví se zde žáci dopouští a jak a kde čas za školou tráví. V páté kapitole jsme analyzovali získaná data. Šestá kapitola se nabývala interpretací získaných dat a splněním výzkumných cílů. Sedmá kapitola byla zaměřena na diskuzi a doporučení pro praxi, které bylo směřované k základní škole, na které byl výzkum prováděn.

Práce má své limity, kterých si jsme vědomi. Výsledek výzkumu nelze zobecnit na všechny žáky 2. stupně základních škol v České republice, to ale ani nebylo našim záměrem. Návratnost dotazníků není 100 %, do výzkumu nebyli zapojeni 3 žáci, nepředpokládáme však, by výsledky po jejich zapojení byly výrazně rozdílné.

Naším hlavním výzkumným cílem bylo zjistit přiznanou míru záškoláctví u žáků 2. stupně vybrané základní školy. Zjistili jsme, že 66,20 % žáků bylo v letošním školním roce min. 1x za školou, míra záškoláctví tedy je dle nás vysoká. Díky dotazníkovému šetření jsme také zjistili, jaké jsou převažující příčiny záškoláctví, jaký typ záškoláctví se zde převážně objevuje a jak čas za školou žáci převážně tráví. Výzkumem jsme odhalili, že se ve škole nachází žáci, u kterých se toto rizikové chování projevuje ve velkém rozsahu. U těchto žáků by se, po odhalení, o které žáky se jedná, dal provést kvalitativní výzkum, který byl podrobněji zkoumal důvody, proč za školu chodí. Po snaze o odstranění záškoláctví, které je zde více než žádoucí, by bylo vhodné znovu provést dotazníkové šetření se všemi zapojenými žáky, aby se zjistilo, zda bylo odstranění úspěšné.

Vzhledem k výsledkům můžeme říct, že záškoláctví je na této škole problémem, a je potřeba jej řešit. Výsledky výzkumu vedení školy předáme a věříme, že pro ně budou přínosem.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ABUBAKAR, Abdulrahman Isah, 2022. *Truancy: The Concept, Causes, Types, Implications and Intervention Strategies for Students with Truancy*. Kano: Bayero University. Dostupné z:

https://www.academia.edu/104830243/Truancy_The_Concept_Causes_Types_Implications_and_Intervention_Strategies_for_Students_with_Trucancy

Absenteeism. *Merriam-Webster* [online]. [cit. 6.12.2023]. © 2023 Dostupné z: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/absenteeism>

Action Research on Student and Pupil Absenteeism in School. *Owlcation* [online]. [cit. 6.12.2023]. © 2023 Dostupné z: <https://owlcation.com/academia/action-research-on-student-absenteeism>

ALSTON, Antoine J a MILLER, W. Wade, 2002. *Analyzing the Barriers and Benefits Toward Instructional Technology Instruction in North Carolina and Virginia Secondary Agricultural Education Curricula*. North Carolina, Virginia: American Agricultural Economics Association. Dostupné z: <https://eric.ed.gov/?id=ED459996>

CIKLOVÁ, Kateřina, 2016. *Rizikové chování ve škole s vazbou na legislativní úpravu: rádce školního metodika prevence*. Ostrava: EconomPress. ISBN 978-80-905065-9-6.

Co je rasismus, homofobie, extremismus... *Pražské centrum primární prevence* [online]. [cit. 22.11.2023]. © 2011-2023 Dostupné z: <http://www.prevence-praha.cz/index.php/rasismus-homofobie-extremismus.html>

Co je sekta. *Pražské centrum primární prevence* [online]. [cit. 8.2.2023]. © 2011-2023 Dostupné z: <http://www.prevence-praha.cz/index.php/sekty.html>

Cyberbullying. *Nemours KidsHealth* [online]. [cit. 6.12.2023]. © 2023 Dostupné z: <https://kidshealth.org/en/teens/cyberbullying.html>

ČAPEK, Robert, Sylvie NAVAROVÁ a ŽENATOVÁ, Zdenka 2017. *Žák v krizové situaci*. Praha: Raabe. ISBN 978-80-7496-294-3.

ČEREŠNÍK, Michal, 2021. *Rizikové správanie, blízke vzťahy a osobnostné premenné dospievajúcich v systéme nižšieho sekundárneho vzdelávania*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-5938-0.

DOLEJŠ, Martin, 2010. *Efektivní včasná diagnostika rizikového chování u adolescentů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-2642-6.

FICOVÁ, Lucia, 2011. *Záškoláctvo ako problém súčasnej základnej školy*. Bratislava: OZ V4. ISBN 978-80-89443-06-2.

FISCHER, Slavomil a ŠKODA, Jiří, 2014. *Sociální patologie: závažné sociálně patologické jevy, příčiny, prevence, možnosti řešení*. Praha: Grada. 978-80-247-5046-0.

CHRÁSKA, Miroslav, 2016. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5326-3.

JANDOUREK, Jan, 2012. *Slovník sociologických pojmů: 610 hesel*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3679-2.

KEPPENS, Gil a SPRUYT, Bram, 2016. Towards a typology of occasional truancy: an operationalisation study of occasional truancy in secondary education in Flanders. Brussel: Vrije Universiteit Brussel. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02671522.2015.1136833>

KRAUS, Blahoslav a HRONCOVÁ, Jolana, 2010. *Sociální patologie*. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 978-80-7435-080-1.

Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2021/2022 – výroční zpráva ČŠI. *Česká školní inspekce* [online]. [cit. 3. 10. 2023]. Dostupné z: [https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Vyrocnizpravy/Kvalita-a-efektivita-vzdelavani-a-vzdelavaci-s-\(5\)](https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Vyrocnizpravy/Kvalita-a-efektivita-vzdelavani-a-vzdelavaci-s-(5))

KYRIACOU, Chris, 2005. *Řešení výchovných problémů ve škole*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-945-3.

MALCOLM, Heather, WILSON, Valerie, DAVIDSON, Julia a KIRK, Susan, 2003. *Absence from School: A study of its causes and effects in seven LEAs*. Glasgow: University of Glasgow. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/237762879_Absence_from_School_a_Study_of_its_Causes_and_Effects_in_Seven_LEAs

MARTÍNEK, Zdeněk, 2015. *Agresivita a kriminalita školní mládeže*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5309-6.

MATOUŠEK, Oldřich a KROFTOVÁ, Andrea, 2003. *Mládež a delikvence*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-771-X.

MATOUŠEK, Oldřich a MATOUŠKOVÁ, Andrea, 2011. *Mládež a delikvence: možné příčiny, struktura, programy prevence kriminality mládeže*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-825-8.

Meaning of Truant in English. *Cambridge Dictionary* [online]. [cit. 6.12.2023]. © 2023
Dostupné z: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/truant>

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j. 21291/2010-28. In: *MŠMT*

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 2 In: *MŠMT*

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 3. In: *MŠMT*

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 6. In: *MŠMT*

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j. 21291/2010-28, Příloha č. 11. In: *MŠMT*

Metodické doporučení k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování č. j. MSMT-780/2024-1. In: *MŠMT*

Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků č. j. MSMT-43301/2013. In: *MŠMT*

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10 194/2002-14. In: *MŠMT*

MIOVSKÝ, Michal a kolektiv, 2015. *Prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta, Klinika adiktologie. ISBN 978-80-7422-392-1.

MIOVSKÝ, Michal a kolektiv, 2015 *Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta, Klinika adiktologie. ISBN 978-80-7422-393-8.

MIOVSKÝ, Michal, SKÁCELOVÁ, Lenka, ZAPLETALOVÁ, Jana a NOVÁK, Petr, 2010. *Primární prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Sdružení SCAN. ISBN 978-80-87258-47-7.

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018. In: *MŠMT*

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027. In: *MŠMT*

PROCHÁZKA, Miroslav, 2019. *Metodik prevence a jeho role na základní škole*. Praha: Pasparta. ISBN 978-80-88290-28-5.

RIVERS, Bill, 2010. *Truancy: Causes, Effects, and Solutions*. New York: St. John Fisher University. Dostupné z: https://fisherpub.sjf.edu/education_ETD_masters/107

SOBOTKOVÁ, Veronika, 2014. *Rizikové a antisociální chování v adolescenci*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4042-3.

Školy a školská zařízení – školní rok 2022/2023. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 3. 10. 2023]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/skoly-a-skolska-zarizeni-hqtm9ep237>

VÁGNEROVÁ, Marie a LISÁ, Lidka, 2021. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. Praha: Univerzita Karlova, Karolinum. ISBN 978-80-246-4961-0.

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. In: *Zákony pro lidi*

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: *Zákony pro lidi*

Závislostní chování. *Šance dětem* [online]. [cit. 22.11.2023]. © 2011-2023 Dostupné z: <https://sancedetem.cz/zavislostni-chovani>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

©	Copyright
%	Procento
§	Paragraf
$\bar{x}$	Aritmetický průměr
AČ	Absolutní četnost
Apod.	A podobně
Č.	Číslo
Č. j.	Číslo jednací
ČR	Česká republika
EŽK	Elektronická žákovská knížka
GDPR	Obecné nařízení o ochraně osobních údajů
ISBN	International Standard Book Number
IVýP	Individuální výchovný program
Kol.	Kolektiv
Min.	Minimálně
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
Např.	Například
OSPOD	Orgán sociálně právní ochrany dětí
PAS	Poruchy autistického spektra
Poř.	Pořadí
RČ	Relativní četnost
S.	Strana
Sb.	Sbírka zákonů
SD	Směrodatná odchylka
SVP	Speciální vzdělávací potřeby

Syndrom CAN	Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte
ŠPP	Školní poradenská pracoviště
Tj.	To je/to jsou
Tzv.	Takzvanou
ZŠ	Základní škola

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Hlavní pilíře politiky primární prevence	23
Tabulka 2 Řešení rizikového chování žáka v rámci školy.....	25
Tabulka 3 Rozložení zapojených žáků 2. stupně ZŠ v jednotlivých třídách	40
Tabulka 4 Rozmezí škály.....	41
Tabulka 5 Příčiny záškoláctví, škola I.....	42
Tabulka 6 Příčiny záškoláctví, škola II.....	43
Tabulka 7 Příčiny záškoláctví, škola III	44
Tabulka 8 Příčiny záškoláctví, škola IV	45
Tabulka 9 Příčiny záškoláctví, škola V	47
Tabulka 10 Příčiny záškoláctví, škola VI.....	48
Tabulka 11 Příčiny záškoláctví, škola VII.....	49
Tabulka 12 Příčiny záškoláctví, škola VIII	50
Tabulka 13 Příčiny záškoláctví, škola IX	51
Tabulka 14 Příčiny záškoláctví, rodina I	52
Tabulka 15 Příčiny záškoláctví, rodina II.....	54
Tabulka 16 Příčiny záškoláctví, rodina III.....	55
Tabulka 17 Příčiny záškoláctví, rodina IV	56
Tabulka 18 Příčiny záškoláctví, rodina V.....	57
Tabulka 19 Příčiny záškoláctví, rodina VI	58
Tabulka 20 Příčiny záškoláctví, rodina VII	60
Tabulka 21 Příčiny záškoláctví, rodina VIII.....	61
Tabulka 22 Příčiny záškoláctví, rodina IX	62
Tabulka 23 Příčiny záškoláctví, volný čas I	63
Tabulka 24 Příčiny záškoláctví, volný čas II.....	64
Tabulka 25 Příčiny záškoláctví, volný čas III.....	66
Tabulka 26 Příčiny záškoláctví, volný čas IV	67
Tabulka 27 Příčiny záškoláctví, volný čas V.....	68
Tabulka 28 Příčiny záškoláctví, volný čas VI	69
Tabulka 29 Příčiny záškoláctví, volný čas VII.....	70
Tabulka 30 Příčiny záškoláctví, volný čas VIII.....	72
Tabulka 31 Příčiny záškoláctví, volný čas IX	73
Tabulka 32 Projevy záškoláctví I.....	74
Tabulka 33 Projevy záškoláctví II	75
Tabulka 34 Projevy záškoláctví III.....	76

Tabulka 35 Projevy záškoláctví IV	77
Tabulka 36 Projevy záškoláctví V	78
Tabulka 37 Projevy záškoláctví VI.....	79
Tabulka 38 Projevy záškoláctví VII	80
Tabulka 39 Projevy záškoláctví VIII	81
Tabulka 40 Projevy záškoláctví IX.....	82
Tabulka 41 Typy záškoláctví I.....	83
Tabulka 42 Typy záškoláctví II	84
Tabulka 43 Typy záškoláctví III.....	85
Tabulka 44 Typy záškoláctví IV	86
Tabulka 45 Typy záškoláctví V	87
Tabulka 46 Míra záškoláctví.....	88

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Milí žáci,

jmenuji se Lucie Mračnová, jsem studentkou 2. ročníku magisterského studia oboru Sociální pedagogika na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně a píšu diplomovou práci, ve které se věnuji tématu Záškoláctví u žáků 2. stupně základních škol.

Chtěla bych vás požádat o vyplnění dotazníku, který máte právě před sebou. Jeho výsledky použiji ve svém výzkumu. Dotazník je zcela anonymní, nemusíte se tedy bát, že někdo z učitelů zjistí, co jste odpověděli. **Proto Vás moc prosím o upřímnost.**

Vaše odpovědi **označte křížkem**, vždy je možné vybrat jednu odpověď. Pouze poslední otázka je otevřená, jako odpověď na ni napište číslo.

Předem moc děkuji za vaši ochotu a čas.

Ohodnot', prosím, výroky zakroužkováním:

5 = vždycky, 4 = často, 3 = někdy, 2 = skoro nikdy, 1 = nikdy

Nejdu do školy/na hodinu a dopustím se tak bezdůvodného zameškání školy/hodiny, protože:

		5	4	3	2	1
1.	mě učitel zesměšnil.					
2.	ve škole nemám kamarády, se kterými bych se bavil/a.					
3.	na mě mají učitelé vysoké nároky.					
4.	se chci vyhnout konkrétnímu předmětu.					
5.	mě ve škole někdo šikanuje.					
6.	se chci vyhnout zkoušení/písemce.					
7.	mám pocit, že si na mě učitel zasedl, a hodnotí mě nespravedlivě.					
8.	se chci vyhnout konkrétnímu učiteli.					
9.	mám neshody se spolužákem/spolužáky.					

Ohodnot', prosím, výroky zakroužkováním:

5 = vždycky, 4 = často, 3 = někdy, 2 = skoro nikdy, 1 = nikdy

Nejdu do školy/na hodinu a dopustím se tak bezdůvodného zameškání školy/hodiny, protože:

		5	4	3	2	1
10.	na mě mají rodiče vysoké nároky.					
11.	mě moji rodiče v mém vzdělávání nepodporují a nejsem tak motivován/a chodit do školy.					
12.	se o mě rodiče nezajímají.					
13.	se bojím, že ve škole dostanu špatnou známku, a rodiče budou naštvaní.					
14.	moji rodiče hodně pracují a nemají nade mnou dohled.					
15.	mi to rodiče dovolili.					
16.	tím na sebe chci upoutat pozornost.					
17.	pomáhám svým rodičům s domácími povinnostmi.					
18.	vím, že moji rodiče také chodili za školu.					

Ohodnot', prosím, výroky zakroužkováním:

5 = vždycky, 4 = často, 3 = někdy, 2 = skoro nikdy, 1 = nikdy

Nejdu do školy/na hodinu a dopustím se tak bezdůvodného zameškání školy/hodiny, protože:

		5	4	3	2	1
19.	mě k tomu přemluví moji kamarádi.					
20.	tím chci zapůsobit na svoje kamarády.					
21.	moji kamarádi do školy taky nejdu.					
22.	raději trávím čas s kamarády ze školy.					
23.	si moji vrstevníci vzdělání neváží, já si ho tedy také nevážím.					
24.	raději trávím čas jinde než ve škole, podle sebe.					
25.	při tom zažívám příjemnější čas než ve škole.					
26.	raději trávím čas s kamarády, kteří nechodí do stejné školy.					
27.	je to podmínka toho patřit do party.					

Ohodnot', prosím, výroky zakroužkováním:

5 = vždycky, 4 = často, 3 = někdy, 2 = skoro nikdy, 1 = nikdy

Nejdu do školy/na hodinu a bezdůvodné zameškání školy/hodiny trávím:

		5	4	3	2	1
28.	sám/sama.					
29.	se spolužákem/spolužačkou/spolužáky.					
30.	s kamarádem/kamarádkou/kamarády z jiných tříd.					
31.	s kamarádem/kamarádkou/kamarády, kteří nechodí do naší školy.					
32.	s přítelem/přítečkou.					
33.	s rodinou.					
34.	venku.					
35.	doma.					
36.	v areálu školy.					

Ohodnot', prosím, výroky zakroužkováním:

5 = vždycky, 4 = často, 3 = někdy, 2 = skoro nikdy, 1 = nikdy

		5	4	3	2	1
37.	Když se mi nechce do školy, rodiče mi tuto absenci omluví.					
38.	Když se dopustím bezdůvodné absence, moji rodiče o tom neví.					
39.	Když mám od učitele zapsanou přítomnost, odejdu ze školy pryč.					
40.	Představa toho, že budu ve škole, mi způsobuje psychické nebo jiné potíže, proto do ní nejdu.					
41.	Předstírám nevolnost nebo nemoc, rodiče tomu snadno uvěří a nechají mě doma.					

42. Odhadni, kolikrát jsi se v aktuálním školním roce dopustil/a bezdůvodného zameškání školní docházky. (např. 30x)
